

KONSULTACJE SPOŁECZNE MIASTA OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

-

**raport z identyfikacji obszarów
tematycznych, interesariuszy oraz
zagadnień wymagających interwencji
do projektu Polsko-Szwajcarskiego
Programu Rozwoju Miast.**

Opracowanie:

Centrum Doradztwa Strategicznego s.c.

D. Bieńkowska, J. Szymańska, M. Widuch

Akceptacja:

Dominik Smoliński

06.11.2024 r.

Data opracowania:

25.10.2024 r.

Spis treści

Przedmiot i przyczyna konsultacji	4
Część I - Raport z badań ankietowych mieszkańców miasta.....	7
Streszczenie	7
Metodologia badania ankietowego mieszkańców.....	9
Analiza wyników oceny działań miasta Ostrowiec Świętokrzyski w kluczowych obszarach tematycznych	12
Kluczowe priorytety działań	14
Ocena Ostrowca Świętokrzyskiego jako miejsca sprzyjającego różnym aspektom życia.....	16
Grupy społeczne i podmioty wymagające szczególnego wsparcia	18
Rozwiązania/pomysły budzące największe zainteresowanie i odpowiadające w największym stopniu na zapotrzebowanie społeczne	19
Kapitał społeczny.....	21
Relacje społeczne w Ostrowcu Świętokrzyskim.....	22
Solidarność i wzajemna pomoc – ocena dostępności w razie potrzeby	24
Aktywność społeczna i zaangażowanie mieszkańców	26
Wpływ i poczucie sprawstwa	29
Opinie o mieście.....	30
Przestrzeń miejska i jej wpływ na zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Ostrowca Świętokrzyskiego	32
Estetyka i funkcjonalność przestrzeni miejskiej	33
Wpływ na wygląd miasta – kształtowanie ładu przestrzennego, estetyki i jakości zabudowy	34
Wpływ estetyki i jakości przestrzeni publicznych na samopoczucie oraz poziom życia	35
Priorytety w wyborze miejsca zamieszkania	36
Raport tabelaryczny	38
Część II – Wnioski z warsztatowej identyfikacji i analizy interesariuszy	89
I: Gospodarka odpadami i ekokultura – zidentyfikowani interesariusze i ich potencjalny wpływ i zaangażowanie w podejmowane przez miasto działania.....	91

II: Aktywność obywatelska i społeczna - zidentyfikowani interesariusze i ich potencjalny wpływ i zaangażowanie w podejmowane przez miasto działania.....	93
III: Wspieranie przedsiębiorczości - zidentyfikowani interesariusze i ich potencjalny wpływ i zaangażowanie w podejmowane przez miasto działania.....	95
IV: Aktywizacja i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami - zidentyfikowani interesariusze i ich potencjalny wpływ i zaangażowanie w podejmowane przez miasto działania.....	97
Część III – Raport z badań fokusowych	101
Wstęp do raportu z badań fokusowych.....	101
Top Line z dyskusji grupowych	103
Centrum Aktywności Obywatelskiej (CAO) i rozwijanie kapitału społecznego	103
Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) i działania aktywizujące osoby z niepełnosprawnościami	104
Gospodarka odpadami i ekokultura.....	106
Inkubator przedsiębiorczości i rozwój przedsiębiorczości	107

Przedmiot i przyczyna konsultacji

Celem konsultacji było poznanie opinii mieszkańców w celu identyfikacji obszarów tematycznych, interesariuszy oraz zagadnień wymagających interwencji, do wniosku przygotowywanego w ramach projektu Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast. Włączenie mieszkańców już na wczesnym etapie opracowywania wniosku miało na celu jak najdokładniejsze poznanie opinii mieszkańców, dzięki czemu ujęte w nim przedsięwzięcia poparte będą faktycznymi potrzebami potencjalnych interesantów.

Podstawa prawna

---

art. 5 a ust.1 i art.30 ust.1. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz § 18 i § 21 Zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, stanowiących załącznik do uchwały Nr LXXVIII/54/2023 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz zmiany uchwały w sprawie Statutu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego poz. 2505)

Informacja o komórce organizacyjnej Urzędu Miasta odpowiedzialnej za przeprowadzenie konsultacji

---

Wydział Planowania i Rozwoju Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

Sposób udostępnienie informacji o zamiarze przeprowadzenia konsultacji, w tym miejsce i termin

---

Ogłoszenie w sprawie planowanych konsultacji społecznych zamieszczone zostało w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego w dniu 20 sierpnia 2024 r. Ogłoszenie zostało również zamieszczone na internetowej stronie Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego 21 sierpnia 2024 r. pod adresem:

<https://um.ostrowiec.pl/aktualnosci/ogloszenie-prezydenta-miasta-ostrowca-swietokrzyskiego-w-sprawie-przeprowadzenia-konsultacji-z-mieszkancami.html> oraz na plakatach eksponowanych w wiatkach przystankowych na terenie miasta.

Ponadto, zgodnie z zapisami załącznika do uchwały Nr LXXVIII/54/2023 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz zmiany uchwały w sprawie Statutu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski (§ 18 oraz § 21 załącznika) podjęto Zarządzenie Nr VI/212/2024 Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 20 sierpnia 2024 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Przebieg konsultacji, w tym czas ich trwania:

W zakresie identyfikacji obszarów tematycznych konsultacje przeprowadzone zostały w terminie od 28 sierpnia 2024 r. do dnia 17 września 2024 r. w postaci elektronicznej ankiety dostępnej pod adresem: <https://konsultacje.um.ostrowiec.pl> oraz w postaci papierowej ankiety dostępnej w Biurze Obsługi Interesanta Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, ul. J. Głogowskiego 3/5.

W zakresie identyfikacji interesariuszy Projektu konsultacje przeprowadzono w trakcie otwartego, warsztatowego spotkania inaugurującego oficjalne rozpoczęcie prac nad przygotowaniem wniosku, które odbyło się w dniu 19 września 2024 r. w godzinach 12:00 – 14:00 w sali wielofunkcyjnej Ostrowieckiego Browaru Kultury, ul. Siennieńska 54, w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Natomiast w zakresie wskazania zagadnień wymagających interwencji, konsultacje przeprowadzono poprzez jakościowe badania fokusowe w terminie 1 października 2024 w czterech grupach roboczych, w budynku Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

W toku konsultacji w zakresie identyfikacji obszarów tematycznych ankietę wypełniło 347 osób. W zakresie identyfikacji interesariuszy Projektu w warsztatach wzięły udział 84 osoby, natomiast podczas badań fokusowych w czterech grupach łącznie 33 osoby.

Czas trwania konsultacji: od dnia 28 sierpnia 2024 r. do dnia 7 października 2024 r.

Zastosowane formy uzyskania opinii uczestników konsultacji:

Udostępniono mieszkańcom możliwość zgłaszania uwag w formie elektronicznej, papierowej, telefonicznej oraz podczas pracy warsztatowej.

Wyniki konsultacji, w tym zestawienie wszystkich wniesionych uwag i zapytań wraz z odniesieniem się do nich, oraz uzasadnieniem w przypadku ich nieuwzględnienia

---

W związku z faktem, iż konsultacje odbywały się na zasadzie zbierania opinii i ocen mieszkańców w oparciu o kwestionariusz ankiety, scenariusz spotkań fokusowych oraz zajęć warsztatowych, pełna treść wyników konsultacji oraz wniesionych uwag, komentarzy, propozycji oraz odniesienie się do nich znajduje się w **trzech częściach poświęconych poszczególnym technikom konsultacyjnym**. Zapis ten jest zarazem elementem przygotowanej na potrzeby opracowania wniosku diagnozy problemów miasta, w szczególności związanej z obszarami tematycznymi Programu.

Rezultat konsultacji i planowane dalsze działania związane z przedmiotem konsultacji

---

Rezultat konsultacji oraz zgłoszone komentarze, preferencje i pomysły zostaną wykorzystane do opracowania wniosku przygotowywanego w ramach projektu Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast.

Część I - Raport z badań ankietowych mieszkańców miasta

Streszczenie

- **Kluczowe problemy:** Największym wyzwaniem jest brak dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych, szczególnie dla osób starszych, samotnych oraz z niepełnosprawnościami. Realizacja projektów, które obejmują rozwój wsparcia społecznego oraz infrastruktury dostosowanej do potrzeb tych grup, może znacząco poprawić ich jakość życia i wypełnić istniejące luki w obecnym systemie.
- **Priorytety wsparcia:** Mieszkańcy uważają wsparcie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw za priorytet. Projekty wspierające rozwój przedsiębiorczości oraz tworzenie nowych miejsc pracy są kluczowe dla dalszego rozwoju gospodarczego Ostrowca i mogą przyczynić się do aktywizacji lokalnych biznesów.
- **Grupy wymagające wsparcia:** Osoby w trudnej sytuacji życiowej, młodzież wchodząca na rynek pracy oraz osoby z niepełnosprawnościami potrzebują kompleksowego wsparcia, zarówno w formie usług, jak i infrastruktury. Inicjatywy, które oferują wsparcie integracyjne oraz szkolenia, mogą odpowiedzieć na te potrzeby, poprawiając szanse na zatrudnienie i samodzielne funkcjonowanie tych grup.
- **Pożądane projekty:** Mieszkańcy wskazują na potrzebę rozwoju terenów zielonych i poprawy przestrzeni publicznych. Inwestycje w nowoczesne systemy infrastruktury miejskiej, które uwzględniają rozwiązania proekologiczne i modernizację istniejącej infrastruktury, są zgodne z oczekiwaniami mieszkańców, przyczyniając się do poprawy estetyki i funkcjonalności miasta.
- **Kapitał społeczny:** Wzajemne wsparcie sąsiedzkie i relacje społeczne są kluczowymi elementami kapitału społecznego w Ostrowcu. Projekty, które integrują różne grupy społeczne, np. osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz młodych ludzi, mogą wzmocnić ten kapitał, poprzez wspólne działania i zaangażowanie w rozwój lokalnych inicjatyw.
- **Estetyka i jakość przestrzeni miejskiej:** Mieszkańcy cenią sobie dobrze zaplanowane i estetyczne przestrzenie miejskie. Projekty inwestujące

w nowoczesne, ekologiczne rozwiązania dla przestrzeni publicznych, zarówno w zakresie terenów zielonych, jak i nowoczesnych systemów gospodarki komunalnej, odpowiadają na potrzeby mieszkańców i poprawiają jakość życia w mieście.

- **Zaangażowanie obywatelskie i współodpowiedzialność:** Mieszkańcy wyrażają potrzebę większego wpływu na lokalne decyzje i czują, że ich zaangażowanie w procesy decyzyjne jest ograniczone. Projekty, które włączają mieszkańców w planowanie i realizację rozwiązań związanych z infrastrukturą miejską oraz usługami społecznymi, mogą wzmocnić poczucie odpowiedzialności obywatelskiej i zwiększyć zaangażowanie w życie lokalnej społeczności.

Metodologia badania ankietowego mieszkańców

Badania ankietowe były częścią konsultacji społecznych, przeprowadzonych na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Miały na celu **zebranie opinii mieszkańców** na temat kluczowych obszarów tematycznych oraz zagadnień wymagających interwencji w ramach przygotowywanego wniosku do **Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast**. Program ten, finansowany z Drugiej Edycji Szwajcarskiej Pomocy Finansowej, ma na celu zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej.

Konsultacje trwały **od 28 sierpnia do 7 października 2024 roku** i miały na celu **zaangażowanie mieszkańców na wczesnym etapie opracowywania wniosku**, aby przyszłe działania opierały się na faktycznych potrzebach społeczności lokalnej. Udział mieszkańców, zarówno poprzez zgłaszanie uwag w formie elektronicznej (kwestionariusz ankiety CAWI), papierowej (kwestionariusz ankiety PAPI) oraz telefonicznej (kwestionariusz ankiety CATI), pozwolił na szeroką **identyfikację wyzwań i potrzeb mieszkańców**. Zebrane dane zostaną wykorzystane do opracowania wniosku o dofinansowanie i mają na celu zapewnienie, że podejmowane działania będą miały duże poparcie społeczne i będą odzwierciedlać ich realne potrzeby.

Tworząc pytania do ankiety, kluczowym celem było **zidentyfikowanie obszarów**, które mogłyby zostać objęte wsparciem w ramach **Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast**. Same konsultacje zostały poprzedzone krytyczną analizą dokumentów strategicznych i programowych Miasta, a także dokumentów diagnostycznych opracowanych na potrzeby powyższych oraz w ramach niezależnych badań. Kwerenda ta wykazała, że jedną z głównych bolączek Miasta jest niezadowalający poziom kapitału społecznego, pogłębiających się wskutek depopulacji miasta i odpływu przede wszystkim młodego pokolenia. Dlatego w badaniach uwzględniono ponadto wątki mogące pomóc w zwymiarowaniu kapitału społecznego oraz współodpowiedzialności za wspólną przestrzeń do życia i rozwoju. W **odniesieniu** do tych wątków inspiracją przy tworzeniu pytań były dwa źródła metodologiczne. Pierwszym z nich był zestaw narzędzi badawczych **"BOX 2.0 – Badanie oddziaływania na kapitał społeczny"**, opracowany przez Pracownię Badań i Innowacji Społecznych "Stocznia". Narzędzia zawarte w tym raporcie umożliwiają pogłębioną analizę kapitału ludzkiego i społecznego i porównanie go pomiędzy różnymi ośrodkami. W szczególności badania sondażowe znalazły częściowe odzwierciedlenie w pytaniach dotyczących aktywności obywatelskiej, współpracy społecznej i zaangażowania mieszkańców.

Drugim źródłem inspiracji był raport "**Spoleczne postrzeganie przestrzeni publicznej i architektury w Polsce**", opracowany przez Narodowe Centrum Kultury. Badanie to dostarczyło cennych wskazówek dotyczących pytań związanych z oceną i postrzeganiem przestrzeni publicznych, co pomogło lepiej zrozumieć, jak mieszkańcy postrzegają i wartościują przestrzenie miejskie w Ostrowcu Świętokrzyskim, równocześnie stworzyło przestrzeń do porównań z **wynikami** badań w skali kraju.

W każdej technice badawczej wykorzystano identyczny kwestionariusz ankiety, dlatego wyniki z badań ankietowych prezentowane są łącznie (bez podziału na wymienione metody badawcze). Łącznie w tej formie konsultacji wzięło udział **347 osób**, z czego 58,2% (202) stanowiły kobiety, 39,8% (138) mężczyźni, a 2% (7) badanych odmówiło odpowiedzi na pytanie dotyczące płci. Średnia wieku 45 lat, na potrzeby analizy wyszczególniono następujące grupy wiekowe: osoby młode do 35 roku życia (21%), osoby w średnim wieku między 36 a 60 rokiem życia (64%) oraz osoby powyżej 60 roku życia (15%).

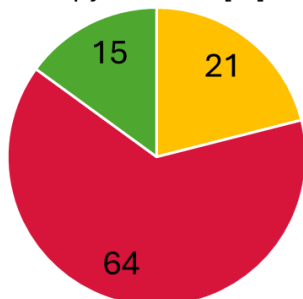
Dodatkowo w analizach uwzględniono poziom wykształcenia uczestników oraz ich sytuację zawodową. Wśród ankietowanych dominują osoby z **wykształceniem** wyższym (64,8%) oraz średnim (19,6%). Zdecydowana większość respondentów to osoby aktywne zawodowo – pracujące na etat lub prowadzące własną działalność gospodarczą (69,1%).

Uczestnicy badania to przede wszystkim osoby lepiej wykształcone, aktywne zawodowo i o stabilnej sytuacji materialnej, co może sugerować, że ich głosy będą dominować w wynikach konsultacji. Z kolei osoby o niższym wykształceniu, w trudniejszej sytuacji ekonomicznej lub nieaktywne zawodowo mogą być **niedoreprezentowane**.

W tego typu konsultacjach często biorą udział przede wszystkim osoby aktywne społecznie i obywatelsko, co może wpłynąć na wyniki, zwłaszcza w pytaniach dotyczących zaangażowania w sprawy publiczne i oceny lokalnych inicjatyw (dotyczy głównie części respondentów, którzy sami wykazali aktywność i wypełnili ankietę on-line lub w wersji papierowej). Tego rodzaju uczestnicy, ze względu na swoje większe zaangażowanie w życie społeczne, mogą wykazywać tendencję do bardziej pozytywnej oceny różnych zjawisk, co może prowadzić do pewnego **nadmiernego optymizmu** w interpretacji wyników. W związku z tym, niektóre aspekty konsultacji mogą być oceniane bardziej korzystnie, niż miałyby to miejsce wśród mniej zaangażowanych mieszkańców.

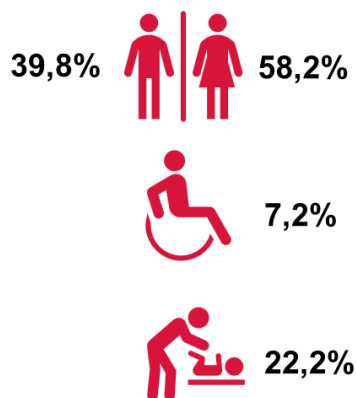
Metryczka

Grupy wiekowe [%]

- Młodzi (do 35 roku życia)
- W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)
- Starsi (powyżej 60 r.ż.)

- wyższe – 64,8%
- średnie – 19,6%
- pomaturalne – 4,3%
- podstawowe/gimnazjalne – 4%
- zasadnicze zawodowe – 3,5%

Żyję bardzo biednie – nie starcza mi nawet na podstawowe potrzeby	1,4%
Żyję skromnie – muszę na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	11,2%
Żyję średnio – wystarcza mi na co dzień, ale muszę oszczędzać na poważniejsze zakupy	49,3%
Żyję dobrze – wystarcza mi na wiele bez specjalnego oszczędzania	30%
Żyję bardzo dobrze – mogę pozwolić sobie na pewien luksus	5,2%
Trudno powiedzieć	2,9%

Analiza wyników oceny działań miasta Ostrowiec Świętokrzyski w kluczowych obszarach tematycznych

Na przestrzeni ostatnich 5 lat mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego oceniali różnorodne działania miasta w istotnych dla nich obszarach. Wyniki ankiety pokazują wyraźne różnice w poziomie zadowolenia, które są zależne od konkretnej sfery działalności miasta. Podobnie, pojawiają się obszary, które wymagają dalszych działań i poprawy.

Obszary, w których działania miasta w pełni zaspokajają potrzeby mieszkańców

Działania miasta w zakresie **zarządzania odpadami** są oceniane bardzo wysoko, gdzie aż 53,6% mieszkańców przyznało oceny 4 lub 5. To pokazuje, że system selektywnej zbiórki odpadów oraz edukacja ekologiczna spełniają oczekiwania społeczności. Również w przypadku **poprawy bezpieczeństwa publicznego** wyniki są zadowalające – 51,3% respondentów pozytywnie oceniło te działania, co świadczy o skuteczności w zapewnianiu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej. Podobnie **efektywność energetyczna i inwestycje w odnawialne źródła energii** cieszą się uznaniem, z 48,4% zadowolonych mieszkańców, co odzwierciedla rosnące zainteresowanie proekologicznymi inicjatywami. Dodatkowo, **transport publiczny** również uzyskał wysokie oceny, gdzie 56,5% respondentów wyraziło swoje zadowolenie, co może świadczyć o pozytywnym postrzeganiu infrastruktury transportowej i dostępności komunikacji miejskiej.

Obszary, w których potrzeby mieszkańców są zaspokajane w najmniejszym stopniu

Obszarem, który budzi najwięcej niezadowolenia, jest **zdrowie i pomoc społeczna**, gdzie 26,3% mieszkańców oceniło działania miasta na 1 lub 2, wskazując na potrzebę większego wsparcia w zakresie opieki zdrowotnej oraz usług społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych. Równie krytyczne oceny dotyczą **wsparcia dla mniejszości i grup w trudnej sytuacji społecznej**, gdzie 18,8% respondentów wyraziło niezadowolenie, co może wskazywać na braki w dostępności mieszkań komunalnych i wsparcia dla osób z ograniczoną mobilnością. Podobne problemy pojawiły się w kontekście **finansowania dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw**, które zostały nisko ocenione przez 17,6% respondentów, co pokazuje, że lokalne firmy nie zawsze otrzymują wystarczające wsparcie. **Wspieranie zarządzania migracją i działania integracyjne** również spotkały się z krytyką – 18,7% mieszkańców wskazało, że miasto nie spełnia ich oczekiwań w zakresie integracji migrantów.

W analizie ocen działań miasta widać kilka wyraźnych różnic w zależności od wieku i płci. **Starsze osoby** wyżej oceniają wsparcie dla przedsiębiorstw, gospodarkę wodno-ściekową oraz kształcenie zawodowe, co sugeruje ich większe zadowolenie z długoterminowych inwestycji i stabilności oferowanej przez miasto. **Młodsze grupy** mogą być bardziej krytyczne i mieć wyższe oczekiwania wobec innowacji i szybkich zmian.

Z perspektywy płci, **kobiety** częściej wyrażają zadowolenie z działań miasta w takich obszarach jak zaangażowanie obywatelskie, zarządzanie odpadami, ochrona przyrody oraz zdrowie i pomoc społeczna. Może to wynikać z większej wrażliwości kobiet na te tematy, ich większego zaangażowania w codzienne funkcjonowanie lokalnej społeczności oraz ekologiczne kwestie.

Wyniki badania pokazują, że w kilku kluczowych obszarach działań miasta istnieje potencjał na poprawę, co wskazuje na konieczność wprowadzenia dodatkowych inicjatyw. **Zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość** uzyskało średnią ocenę 3,60, jednak aż **15,2% respondentów** oceniło ten obszar na 1 lub 2, co sugeruje potrzebę zwiększenia dialogu z mieszkańcami oraz włączenia ich w procesy decyzyjne. W przypadku wsparcia dla **mikro, małych i średnich przedsiębiorstw**, średnia ocen wynosi 3,30, ale aż **17,6% mieszkańców** wystawiło oceny 1 lub 2, co może wskazywać na niedostateczne wsparcie dla lokalnych firm, **szczególnie wśród młodszych grup wiekowych**.

Podobnie, działania w zakresie **zdrowia i pomocy społecznej** uzyskały jedną z niższych średnich ocen (3,17), przy czym **26,3% respondentów** oceniło ten obszar bardzo nisko (oceny 1 lub 2). To wyraźnie sygnalizuje potrzebę rozwoju programów wsparcia dla osób w trudnej sytuacji życiowej i starszych mieszkańców. Szczególnie **młodsze osoby** (3,04) oraz **osoby w średnim wieku** (3,22) widzą tu niedobory w działaniach miasta. Kobiety oceniają ten obszar wyżej (3,26) niż mężczyźni (3,05), co może wynikać z ich większego zaangażowania w opiekę nad osobami starszymi i chorymi. Wyniki te sugerują, że istnieje wyraźna potrzeba rozwoju programów wsparcia dla osób potrzebujących, zarówno w zakresie zdrowia, jak i integracji społecznej.

Z kolei **zarządzanie odpadami**, choć ocenione stosunkowo wysoko (średnia 3,58), spotkało się z niezadowoleniem **17,3% mieszkańców**, co może sugerować potrzebę modernizacji systemu zbierania i odbioru odpadów, szczególnie w kontekście edukacji ekologicznej.

Kluczowe priorytety działań

W odpowiedzi na pytanie „Gdyby mógł(a) Pan(i) zdecydować o dysponowaniu pieniędzmi miasta, to na jakie działania przeznaczył(a)by Pan(i) środki?”, mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego jasno wskazali kluczowe obszary, które ich zdaniem wymagają priorytetowego wsparcia w nadchodzących latach. Analiza wyników ankiety pozwala wyodrębnić kilka istotnych kierunków, które odzwierciedlają rzeczywiste potrzeby mieszkańców oraz wskazują potencjalne cele budżetowe.

1. Wsparcie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

51,6% mieszkańców wskazało na potrzebę przeznaczenia środków na wspieranie przedsiębiorstw lokalnych. To największy priorytet, szczególnie dla **młodszych mieszkańców** (56,2%) oraz osób w średnim wieku (51,8%). Tego typu działania, takie jak uruchamianie inkubatorów przedsiębiorczości, tworzenie nowych miejsc pracy czy rozwijanie kompetencji zawodowych, są kluczowe dla dalszego rozwoju gospodarczego miasta. Z wysokim poparciem wśród wszystkich grup wiekowych, priorytet ten jednoznacznie wskazuje na oczekiwania mieszkańców, że miasto będzie stymulować lokalny rynek pracy i wspierać rozwój nowych przedsiębiorstw.

2. Zdrowie i pomoc społeczna

Na drugim miejscu znalazł się obszar związany ze **zdrowiem i pomocą społeczną**, który wskazało **41,8% mieszkańców**, przy czym szczególnie duże poparcie pochodziło od osób w średnim wieku (45,0%) oraz starszych mieszkańców (46,2%). Oczekiwania dotyczą zwłaszcza działań na rzecz seniorów, takich jak integracja społeczna, oferta czasu wolnego oraz usługi opiekuńcze i rehabilitacyjne. Wyniki te pokazują, że działania miasta powinny koncentrować się na rozbudowie oferty wsparcia zdrowotnego i społecznego, aby odpowiedzieć na potrzeby starzejącej się populacji.

3. Kształcenie oraz szkolenie zawodowe i specjalistyczne

Kolejnym kluczowym priorytetem, wskazanym przez **37,8% mieszkańców**, jest **rozwój edukacji zawodowej**. Inwestycje w nowe kierunki kształcenia, nowe pracownie i laboratoria oraz współpraca z pracodawcami mają szczególnie duże znaczenie dla młodszych mieszkańców (43,8%), którzy oczekują dostępu do nowoczesnych form kształcenia. Również

mieszkańcy w średnim wieku (37,4%) widzą w tym obszarze potencjał do rozwoju, co potwierdza konieczność inwestowania w edukację jako filar rozwoju lokalnej gospodarki.

4. Transport publiczny

34,6% respondentów uznało rozwój **transportu publicznego** za istotny, co czyni go czwartym kluczowym priorytetem. Młodsze grupy wiekowe (42,5%) szczególnie podkreślają potrzebę rozbudowy tras rowerowych, modernizacji przystanków oraz zakupu nowoczesnych autobusów. Takie działania mogłyby znacząco poprawić jakość życia mieszkańców, zwłaszcza tych bardziej zależnych od miejskiego transportu, jednocześnie wspierając zrównoważony rozwój miasta.

5. Ochrona przyrody i różnorodność biologiczna

34,9% mieszkańców wskazało na znaczenie **ochrony środowiska**, co obejmuje rozwój terenów zielonych, tworzenie parków kieszonkowych, zielonych dachów i łąk kwietnych. Oczekiwania w tym zakresie są szczególnie wysokie wśród osób w średnim wieku (37,4%), co wskazuje na rosnącą świadomość ekologiczną i potrzebę inwestowania w zrównoważony rozwój miasta, który odpowiadałby na wyzwania klimatyczne i poprawę jakości życia.

6. Zarządzanie odpadami

32,6% respondentów uznało za priorytet **nowoczesne zarządzanie odpadami**, co obejmuje wdrożenie bardziej intuicyjnych i przyjaznych form zbiórki odpadów oraz wspieranie świadomości ekologicznej mieszkańców. Szczególnie **mężczyźni** (41,3%) dostrzegają potrzebę inwestycji w tym obszarze, co może świadczyć o rosnącym zapotrzebowaniu na efektywną gospodarkę odpadami w mieście.

7. Zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość

30% mieszkańców uznało, że zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość powinny być jednym z priorytetów inwestycyjnych miasta. Szczególnie **mężczyźni** (33,3%) częściej wskazywali ten obszar jako istotny w porównaniu do **kobiet** (27,7%). Zauważalna jest również różnica w poparciu w zależności od wieku – **młodsze osoby** (41,1%) zdecydowanie częściej niż osoby w średnim wieku (28,4%) oraz starsze (21,2%) uznają, że rozwój przestrzeni do działań społecznych

i obywatelskich jest kluczowy. Młodsze grupy wiekowe mogą mieć większe oczekiwania względem angażowania się w życie miasta i uczestniczenia w procesach decyzyjnych.

Ocena Ostrowca Świętokrzyskiego jako miejsca sprzyjającego różnym aspektom życia

---

□ **Podjęcie aktywności społecznej i włączanie się w życie miasta**

Obszar ten został oceniony najwyżej przez mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego, uzyskując średnią ocenę **3,60**. **59,4% respondentów** wyraziło zadowolenie z możliwości angażowania się w życie społeczności lokalnej, co świadczy o istnieniu licznych inicjatyw i projektów umożliwiających aktywność obywatelską. Szczególnie **kobiety** (średnia ocena 3,68) bardziej doceniają te możliwości, co może wynikać z ich większej skłonności do udziału w działaniach społecznych.

• **Wdrażanie i testowanie innowacyjnych pomysłów, np. ekologicznych**

Obszar uzyskał wysoką ocenę **3,56**. **58,5% respondentów** oceniło pozytywnie możliwość wprowadzania nowatorskich rozwiązań w mieście, co wskazuje na dobre postrzeganie działań proekologicznych i innowacyjnych. **Osoby starsze** (średnia ocena 3,91) oceniły ten obszar szczególnie wysoko, co może wynikać z ich większego docenienia działań proekologicznych, które wpływają na poprawę jakości życia w mieście.

• **Wsparcie osób w niekorzystnej sytuacji**

Pomoc dla osób w trudnej sytuacji, w tym osób niepełnosprawnych, samotnych seniorów i osób bezrobotnych, również została oceniona pozytywnie, uzyskując średnią ocenę **3,52**. **52,4% mieszkańców** wyraziło zadowolenie z działań miasta w tym obszarze. **Kobiety** (średnia ocena 3,57) oceniają wsparcie wyżej niż mężczyźni (3,41), co może wynikać z większego zaangażowania kobiet w opiekę i wsparcie społeczne w swoich gospodarstwach domowych i społecznościach lokalnych.

• **Edukacja i rozwijanie kompetencji mieszkańców**

Aspekty te uzyskały średnią ocenę **3,45**. **54,2% respondentów** oceniło ten obszar pozytywnie, przy czym **osoby starsze** (3,90) oceniają go wyżej niż osoby młodsze (3,36). Wyższe oceny wśród osób starszych mogą wynikać z ich mniejszej aktywności zawodowej i większego uznania dla

długoterminowych możliwości kształcenia w mieście, które mogą być bardziej doceniane po zakończeniu aktywności zawodowej.

- **Zakładanie i rozwijanie własnego biznesu**

W tym obszarze pojawiła się większa różnorodność opinii. Średnia ocena wynosi **3,16**, a **42,1% mieszkańców** oceniło miasto pozytywnie jako miejsce sprzyjające zakładaniu i rozwijaniu działalności gospodarczej. **Osoby starsze** (3,54) oceniają ten obszar wyżej, co może wynikać z faktu, że część z nich zakończyła swoją aktywność zawodową lub działa w niszowych, stabilnych sektorach. **Młodsze osoby** (3,23) są bardziej krytyczne, co może odzwierciedlać trudności, z jakimi spotykają się młodzi przedsiębiorcy w kontekście wsparcia czy dostępności zasobów na start.

- **Praca na atrakcyjnych warunkach zgodnych z kwalifikacjami**

Najniżej oceniony obszar dotyczy możliwości znalezienia pracy na atrakcyjnych warunkach zgodnych z kwalifikacjami, z wynikiem **2,73**. Tylko **29,1% mieszkańców** uznało, że miasto oferuje wystarczająco dużo takich możliwości, podczas gdy **46,4%** oceniło ten obszar negatywnie (30,5% raczej nie, 15,9% zdecydowanie nie).

Podsumowanie

Ogólnie rzecz biorąc, mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego pozytywnie oceniają miasto jako miejsce sprzyjające aktywności społecznej, innowacyjności oraz wsparciu osób w trudnej sytuacji. W obszarach edukacji i rozwoju kompetencji również występuje stosunkowo wysoka satysfakcja, choć istnieje przestrzeń do dalszego rozwoju. Wyzwaniem dla miasta pozostają kwestie związane z tworzeniem atrakcyjnych warunków pracy zgodnych z kwalifikacjami mieszkańców oraz większego wsparcia dla przedsiębiorców, szczególnie tych młodszych, co wskazują wyniki dla tych kategorii.

Miasto powinno skupić się na poprawie rynku pracy, większym wsparciu dla rozwoju przedsiębiorczości oraz kontynuowaniu działań proekologicznych i wspierających zaangażowanie społeczne. Wprowadzenie nowych inicjatyw w tych obszarach mogłoby znacząco podnieść jakość życia mieszkańców oraz poprawić postrzeganie Ostrowca Świętokrzyskiego jako atrakcyjnego miejsca do życia i pracy.

Grupy społeczne i podmioty wymagające szczególnego wsparcia

Wsparcie dla osób chcących rozwijać działalność gospodarczą

Najwyższy priorytet został przypisany **osobom zainteresowanym założeniem własnej firmy** (start-upy) oraz podmiotom gospodarczym, które chcą rozwijać swoją działalność. Aż **55,3% respondentów** uznało, że ta grupa wymaga szczególnego wsparcia. Poparcie dla tej grupy jest szczególnie widoczne wśród **mężczyzn** (62,3%) oraz **osób starszych** (61,2%), co może świadczyć o potrzebie dalszych inwestycji w przedsiębiorczość oraz rozwój lokalnych firm, zwłaszcza w kontekście tworzenia miejsc pracy i innowacji gospodarczych. Wyniki te wskazują na oczekiwanie dalszego wsparcia w zakresie tworzenia nowych firm, infrastruktury biznesowej oraz doradztwa i wsparcia dla mikro- i małych przedsiębiorstw.

Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej

42,7% respondentów uważa, że osoby w niekorzystnej sytuacji życiowej, w tym osoby z niepełnosprawnościami, starsze i samotne, powinny być objęte szczególnym wsparciem ze strony miasta. W tym kontekście wyraźnie zaznacza się wyższe poparcie tej grupy przez **kobiety** (46,5%) oraz **osoby starsze** (67,3%), co wskazuje na potrzebę dalszego rozwoju programów społecznych i usług opiekuńczych skierowanych do tych grup. Szczególnie osoby starsze i samotne mogą odczuwać potrzebę większego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Wsparcie dla młodzieży i młodych dorosłych

37,2% respondentów uznało, że **młodzież i młodzi dorośli do 35 roku życia** wymagają szczególnego wsparcia. Grupa ta jest szczególnie doceniana przez **młodsze osoby** (42,3%), co wskazuje na świadomość wyzwań, z jakimi mierzy się młodsza część społeczeństwa – m.in. w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz możliwości zakładania własnych firm. Dla młodych dorosłych kluczowe jest wsparcie w formie dostępu do mieszkań, edukacji zawodowej oraz ścieżek kariery, które odpowiadają na współczesne potrzeby rynku pracy.

Rodziny z małymi dziećmi

23,1% respondentów wskazało, że rodziny z małymi dziećmi powinny otrzymać dodatkowe wsparcie. Ten wynik jest dość równomiernie rozłożony wśród wszystkich grup demograficznych, co sugeruje, że kwestia wsparcia rodzin jest uniwersalnie dostrzegana. Miasto może rozważyć rozwój infrastruktury dla dzieci, dostęp do żłobków, przedszkoli oraz wsparcie dla rodziców, zwłaszcza w zakresie opieki i elastyczności na rynku pracy.

Osoby i organizacje zaangażowane w życie miasta

19,9% respondentów wskazało, że wolontariusze i społecznicy powinni być wspierani przez miasto. Wynik ten sugeruje potrzebę większego zaangażowania miasta w rozwój inicjatyw obywatelskich oraz organizacji pozarządowych. Poparcie dla tego obszaru było podobne wśród mężczyzn i kobiet, co wskazuje, że niezależnie od płci, istnieje zapotrzebowanie na wspieranie działań społecznych i wolontariatu.

Rozwiązania/pomysły budzące największe zainteresowanie i odpowiadające w największym stopniu na zapotrzebowanie społeczne

---

Odbetonowanie” miasta i tworzenie nowych terenów zielonych

50,1% respondentów wskazało, że chcieliby zobaczyć więcej terenów zielonych w Ostrowcu Świętokrzyskim. Poparcie dla tego projektu pokazuje, że mieszkańcy bardzo doceniają przestrzeń przyjazną środowisku, które nie tylko poprawiają estetykę, ale także podnoszą jakość życia poprzez zwiększenie dostępu do terenów rekreacyjnych. Respondenci wyrażają silne oczekiwania względem ekologicznego rozwoju miasta, co jest wyraźnie widoczne w szerokim poparciu tego rozwiązania. **Kobiety** (51,5%) nieco częściej niż **mężczyźni** (47,1%) wskazują na ten priorytet, co może wynikać z większej wrażliwości na jakość przestrzeni publicznej.

Przestrzeń dla przedsiębiorców – inkubator przedsiębiorczości

35,7% respondentów wskazało na potrzebę stworzenia inkubatora przedsiębiorczości, który wspierałby rozwój pomysłów w branży produkcyjnej. Mieszkańcy, zwłaszcza **młodsze osoby** (41,1%) i **mężczyźni** (45,7%), widzą wartość w rozwoju infrastruktury biznesowej, która mogłaby stymulować lokalny rynek pracy oraz innowacje. Ten projekt odpowiada na potrzeby młodej i aktywnej zawodowo części społeczeństwa, która poszukuje miejsc do rozwoju swoich przedsięwzięć, co z kolei może wpłynąć na ożywienie gospodarki miasta.

Nowoczesny system monitoringu

35,2% mieszkańców chce widzieć w Ostrowcu rozwój systemów monitoringu, które poprawią bezpieczeństwo publiczne. Bezpieczeństwo jest kluczowym aspektem, szczególnie dla **osób starszych** (44,2%), które bardziej cenią sobie poczucie stabilności i bezpieczeństwa w przestrzeni miejskiej. Wdrożenie nowoczesnych technologii monitorowania mogłoby przyczynić się do

zmniejszenia przestępczości i poprawy komfortu życia, co jest szczególnie ważne w kontekście dbania o jakość życia w dynamicznie rozwijającym się mieście.

Uwolnienie przestrzeni osiedlowych od altan śmietnikowych

32,6% respondentów uważa, że estetyka przestrzeni osiedlowej powinna zostać poprawiona poprzez ukrycie pojemników na śmieci pod ziemią. Tego typu inwestycje mogą znacząco podnieść jakość życia mieszkańców, eliminując problem związany z nieestetycznymi altanami śmietnikowymi. Projekt cieszy się poparciem szczególnie wśród **mężczyzn** (37%) oraz osób starszych (34,6%).

Możliwość testowania nowoczesnych kompetencji w ostrowieckich szkołach

31,1% respondentów chce widzieć programy edukacyjne, które umożliwią uczniom rozwijanie nowoczesnych kompetencji, takich jak automatyka, robotyka, e-sport czy sztuczna inteligencja. Ten projekt jest szczególnie doceniany przez **młodszych mieszkańców** (37%), którzy dostrzegają potrzebę rozwoju umiejętności technologicznych niezbędnych na współczesnym rynku pracy. Mieszkańcy wskazują na ważność edukacji dostosowanej do realiów przyszłości.

Przestrzeń dla organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich

23,6% respondentów uznało, że warto stworzyć przestrzeń dla organizacji pozarządowych i aktywności obywatelskiej, gdzie mogłyby rozwijać swoje projekty. Szczególnie **młodsze osoby** (31,5%) widzą wartość w rozwijaniu obywatelskich inicjatyw, co może świadczyć o ich chęci większego zaangażowania się w życie społeczności lokalnej. Wprowadzenie takiej przestrzeni mogłoby stymulować większą aktywność społeczną oraz integrować różne grupy mieszkańców.

Bezpieczeństwo publiczne

Zarówno **Strefa Tempo 30**, jak i **darmowe akcje szczepień** uzyskały podobne poparcie na poziomie około **17%**, co wskazuje na wspólną troskę mieszkańców o bezpieczeństwo – zarówno na drogach, jak i w sferze zdrowotnej. Oba rozwiązania mają na celu **prewencję i ochronę życia**, szczególnie w kontekście **grup wrażliwych**, takich jak osoby starsze, dzieci czy osoby z niepełnosprawnościami. Miasto powinno więc rozważyć wdrożenie tych inicjatyw, aby kompleksowo podnieść jakość życia i poczucie bezpieczeństwa swoich mieszkańców.

Lokal gastronomiczny prowadzony przez osoby z niepełnosprawnościami

14,1% respondentów wskazało na potrzebę stworzenia lokalu gastronomicznego prowadzonego przez osoby z niepełnosprawnościami, co mogłoby stanowić część szerszego programu aktywizacji zawodowej w ramach Zakładu Aktywności Zawodowej (ZAZ). Projekt ten cieszy się większym poparciem wśród **kobiet** (16,3%) oraz **młodszych osób** (15,1%), które widzą w tym szansę na integrację społeczną oraz wsparcie osób w trudnej sytuacji. Wynik ten można rozumieć jako naturalnie niższy, ponieważ projekt jest skierowany głównie do grupy mniejszościowej – osób z niepełnosprawnościami, co wyjaśnia, dlaczego nie cieszy się aż tak szerokim poparciem jak rozwiązania dla wszystkich mieszkańców.

Kapitał społeczny

Badanie kapitału społecznego pomaga zrozumieć, w jakim stopniu mieszkańcy miasta są zaangażowani w życie społeczne i obywatelskie, co wpływa na ich współpracę, solidarność oraz poczucie odpowiedzialności za rozwój społeczności. Kapitał społeczny ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców, ich zaufanie do instytucji, gotowość do podejmowania wspólnych działań oraz zdolność do rozwiązywania problemów lokalnych.

Cztery kluczowe wymiary kapitału społecznego, które badano, są szczególnie ważne, ponieważ każdy z nich wnosi inny aspekt do funkcjonowania społeczeństwa:

1. **Poczucie sprawczości** – mierzy, w jakim stopniu mieszkańcy czują, że mają wpływ na podejmowane decyzje i życie publiczne w swoim otoczeniu. Wyższe poczucie sprawczości wskazuje na lepszą integrację społeczną i większą gotowość do angażowania się w sprawy publiczne.
2. **Aktywność społeczna** – bada stopień zaangażowania mieszkańców w różne formy działalności społecznej, takie jak wolontariat czy udział w inicjatywach lokalnych. To ważny wskaźnik zrozumienia, jak bardzo mieszkańcy chcą współtworzyć swoje społeczności.
3. **Integracja z lokalną społecznością** – odnosi się do poziomu więzi, jakie mieszkańcy odczuwają z innymi członkami lokalnej społeczności. Silne więzi społeczne sprzyjają wzajemnemu wsparciu oraz lepszej współpracy w trudnych momentach.
4. **Zaangażowanie obywatelskie** – dotyczy udziału mieszkańców w działaniach obywatelskich, takich jak konsultacje społeczne, wybory, czy inicjatywy obywatelskie. Wysokie zaangażowanie obywatelskie

wskazuje na dobrze rozwinięty kapitał społeczny, co sprzyja bardziej efektywnemu rozwojowi lokalnych polityk i projektów.

Każdy z tych wymiarów pozwala ocenić, jak silna jest społeczna tkanka miasta i jakie działania mogą wzmocnić zaangażowanie mieszkańców oraz poprawić ich jakość życia.

Relacje społeczne w Ostrowcu Świętokrzyskim

Relacje międzyludzkie są kluczowym elementem budującym **kapitał społeczny**, ponieważ wpływają na **zaufanie, solidarność i wzajemność** w społeczności. Im silniejsze i bardziej zróżnicowane relacje między członkami społeczności, tym większy poziom **zaufania społecznego**, co ułatwia współpracę oraz wspólne rozwiązywanie problemów. **Bliskie relacje** pozwalają na szybszą wymianę informacji, wsparcie w codziennych sprawach oraz pomagają w tworzeniu **nieformalnych sieci pomocy** – na przykład pomoc w drobnych naprawach, robieniu zakupów czy opiece nad dziećmi.

Z drugiej strony, relacje oparte na **różnorodności** – kontakty z osobami o różnym statusie materialnym, poziomie wykształcenia czy poglądach – wzbogacają kapitał społeczny, otwierając społeczność na nowe perspektywy i możliwości. Tego rodzaju relacje zmniejszają podziały społeczne, zwiększają **tolerancję** oraz **zrozumienie** dla odmiennych punktów widzenia, co prowadzi do bardziej zintegrowanej społeczności.

Jednak w miejscach, gdzie pewne tematy, takie jak polityka czy religia, są rzadziej omawiane, może dojść do **powierzchowości relacji** – kontakty mogą być częste, ale unikanie trudnych tematów może ograniczać głębsze zaufanie i współpracę w sytuacjach bardziej wymagających. Z drugiej strony, relacje bazujące na codziennej współpracy i wsparciu w codziennych potrzebach (np. pomoc w czasie choroby czy przeprowadzki) wzmacniają więzi sąsiedzkie i **solidarność lokalną**, co pozytywnie wpływa na kapitał społeczny miasta.

W efekcie, **silne, zróżnicowane relacje** są podstawą rozwoju kapitału społecznego, ponieważ wzmacniają **poczucie wspólnoty**, ułatwiają dostęp do zasobów i wsparcia oraz budują **zaufanie**, które jest fundamentem zdrowego społeczeństwa.

- **Osoby starsze lub dużo młodsze:**

Aż **78,9%** respondentów utrzymuje stałe kontakty z osobami dużo starszymi lub młodszymi, co wskazuje na silne więzi międzypokoleniowe w Ostrowcu Świętokrzyskim. Najwyższy poziom takich kontaktów występuje w grupie wiekowej powyżej 60 lat (**81,5%**), co może wskazywać na otwartość starszych osób na relacje z młodszymi pokoleniami.

- **Osoby o innym poziomie wykształcenia:**

70,4% badanych ma znajomych o innym poziomie wykształcenia. Jest to silny wskaźnik społecznej różnorodności i otwartości na osoby o różnych doświadczeniach edukacyjnych. Osoby starsze są tu najbardziej otwarte – **74,1%** z nich utrzymuje takie relacje. Różnice między płciami są niewielkie, z nieco wyższym wynikiem u mężczyzn (**73,9%**) w porównaniu do kobiet (**69,1%**).

- **Osoby z niepełnosprawnościami:**

65,2% respondentów deklaruje, że utrzymuje stałe kontakty z osobami z niepełnosprawnościami, co może wskazywać na silną integrację tej grupy z resztą społeczeństwa. Wyraźnie częściej kontakty z osobami z niepełnosprawnościami deklarują osoby starsze (**85,2%**), które często same siebie identyfikują w tej kategorii oraz kobiety (**67,8%**) w porównaniu do mężczyzn (**60,2%**).

- **Osoby o różnych poglądach religijnych/politycznych:**

58,7% mieszkańców Ostrowca ma znajomych o odmiennych poglądach religijnych lub politycznych. Znaczna część mieszkańców Ostrowca spotyka się z **różnorodnością w poglądach swoich znajomych**, co może wskazywać na pewien poziom otwartości na odmiennosc. **24% badanych** nie jest pewna poglądów swoich znajomych. Może to sugerować, że polityka i religia to tematy rzadko poruszane w rozmowach społecznych, a różnice w tych sferach są raczej ukryte i pozostają tematem tabu.

- **Znacznie zamożniejsze lub znacznie uboższe osoby:**

57,1% osób ma kontakty z osobami o innym statusie majątkowym. Jednak **25,5%** respondentów nie potrafi określić statusu materialnego swoich znajomych, co sugeruje, że również tematy finansowe są rzadko

poruszane. Ciekawym wnioskiem jest fakt, że kobiety znacznie częściej (30,3%) nie wiedzą o statusie materialnym swoich znajomych, w porównaniu do mężczyzn (17%). Z kolei osoby młodsze częściej niż starsze wskazują na takie relacje (**64,7%** młodych vs. **37%** starszych).

- **Obcokrajowcy (uchodźcy, migranci ekonomiczni):**

Najmniej rozpowszechnione są kontakty z obcokrajowcami – tylko **18,2%** mieszkańców Ostrowca ma takich znajomych. Młodsze pokolenie (do 35 roku życia) częściej ma kontakt z obcokrajowcami (**29,4%** młodych wobec **14,8%** starszych) może wskazywać na to, że młodsze osoby nawiązują znajomości z obcokrajowcami nie tylko w lokalnej przestrzeni, ale także **przez internet i media społecznościowe**. Dzięki globalnej sieci młode pokolenie ma większą możliwość poznawania ludzi spoza swojego bezpośredniego otoczenia, co wpływa na ich szersze relacje z różnorodnymi grupami. **Ograniczone kontakty z migrantami ekonomicznymi i uchodźcami** mogą wynikać nie tylko z dystansu społecznego, ale także z **niewielkiej ich obecności** w Ostrowcu Świętokrzyskim. W takich warunkach nawiązanie relacji jest po prostu mniej prawdopodobne.

Solidarność i wzajemna pomoc – ocena dostępności w razie potrzeby

---

- **Pomoc w drobnych naprawach, przeprowadzce:**

77,2% respondentów zadeklarowało, że zna kogoś spoza rodziny, kto mógłby pomóc w drobnych naprawach lub przeprowadzce. Ta forma pomocy opiera się głównie na kontaktach sąsiedzkich i znajomościach, co wskazuje na silne więzi społeczne w lokalnej społeczności. Pomoc ta jest częstsza wśród osób w średnim wieku (**80,2%**) oraz mężczyzn (**80,4%**), podczas gdy kobiety również często mogą liczyć na takie wsparcie (**75,2%**).

- **Zrobienie zakupów lub wyrzucenie śmieci, gdy jest się chorym:**

70,9% respondentów zna kogoś spoza rodziny, kto pomoże im w czasie choroby przy codziennych obowiązkach, takich jak zakupy. Jest to istotna forma pomocy, zwłaszcza w sytuacjach, gdy osoba potrzebująca wsparcia nie może liczyć na rodzinę. Częściej na taką pomoc mogą liczyć osoby w średnim wieku (**73,4%**) i kobiety (**72,8%**), co może wynikać z silniejszych sąsiedzkich więzi w tej grupie.

- **Przypilnowanie domu lub mieszkania podczas nieobecności:**

69,2% respondentów ma znajomych, którzy mogliby przypilnować ich dom w czasie ich nieobecności. To również popularna forma pomocy społecznej, szczególnie powszechna wśród młodszych osób (**74%**), które często wyjeżdżają. Kobiety częściej niż mężczyźni mogą liczyć na tego typu wsparcie (**71,8%** vs. **65,2%**).

- **Opieka nad dziećmi lub osobami starszymi/osobami z niepełnosprawnościami:**

60,5% respondentów wskazało, że mogą liczyć na pomoc w opiece nad bliskimi, np. dziećmi, osobami starszymi lub niepełnosprawnymi. W tym przypadku kobiety (**63,9%**) mają większy dostęp do takiej formy wsparcia niż mężczyźni (**55,8%**). Osoby w średnim wieku najczęściej deklarują tego typu pomoc (**64%**), co może wynikać z tego, że częściej pełnią rolę opiekunów w swoich rodzinach i sieciach społecznych.

- **Załatwienie wizyty u lekarza lub fizjoterapeuty:**

59,4% respondentów zna kogoś, kto może pomóc w załatwieniu wizyty u specjalisty. Tego rodzaju pomoc może być szczególnie ważna w społecznościach, gdzie dostęp do służby zdrowia jest ograniczony. Kobiety częściej deklarują tego rodzaju wsparcie (**62,9%**) niż mężczyźni (**53,6%**), co może wynikać z ich większego zaangażowania w kwestie zdrowotne bliskich.

- **Pożyczenie znaczącej kwoty (np. 1000 zł):**

52,2% osób wskazało, że może liczyć na pożyczkę większej sumy pieniędzy od znajomych, co wskazuje na umiarkowane zaufanie finansowe poza rodziną. Mężczyźni częściej niż kobiety mogą liczyć na tego rodzaju wsparcie (**54,3%** vs. **50,5%**), a młodsze osoby są bardziej skłonne pożyczać od znajomych niż starsi (**53,4%** młodych vs. **48,1%** starszych).

- **Pomoc w znalezieniu pracy:**

55,6% respondentów wskazało, że zna kogoś spoza rodziny, kto mógłby pomóc im w znalezieniu pracy. Mimo że ten wynik jest stosunkowo wysoki, pokazuje, że pomoc w kwestiach zawodowych wymaga bardziej zaawansowanych kontaktów społecznych niż codzienna pomoc sąsiadka. Starsze osoby rzadziej wskazują na takie wsparcie (**51,9%**), co może wynikać z ich mniejszej aktywności zawodowej.

Kapitał społeczny Ostrowca Świętokrzyskiego w zakresie współpracy i relacji opiera się na **zróżnicowanych kontaktach społecznych** oraz **codziennym wsparciu spoza rodziny**, co świadczy o dobrze rozwiniętej sieci społecznej. Mieszkańcy często utrzymują relacje z osobami w różnym wieku, o odmiennym wykształceniu czy statusie materialnym, co pokazuje otwartość na różnorodność w kontaktach międzyludzkich. Jednocześnie kwestie takie jak poglądy polityczne czy religijne są rzadziej poruszane, co może wskazywać na pewne **społeczne tabu** lub brak potrzeby omawiania takich tematów. W codziennym wsparciu sąsiedzkim i znajomościach poza rodziną mieszkańcy Ostrowca mogą liczyć na pomoc w drobnych naprawach, robieniu zakupów czy opiece nad bliskimi, co buduje **zaufanie i solidarność społeczną**. Pomoc w sprawach zawodowych czy finansowych jest dostępna rzadziej, co wymaga głębszych relacji oparte na większym zaufaniu. Łącznie, ten wymiar kapitału społecznego wskazuje na silne więzi społeczne w codziennych interakcjach, przy jednoczesnym unikaniu bardziej wrażliwych tematów w kontaktach z innymi.

Aktywność społeczna i zaangażowanie mieszkańców

Analiza poziomu zaangażowania mieszkańców w różne inicjatywy społeczne dostarcza cennych informacji na temat stopnia świadomości oraz udziału w działaniach lokalnych. Wyniki można podzielić na trzy kategorie: działania o wysokiej rozpoznawalności i zaangażowaniu, działania znane, ale pomijane, oraz te, o których mieszkańcy nie mają świadomości.

1. Działania z wysoką rozpoznawalnością i aktywnym zaangażowaniem:

o Akcje charytatywne:

Ten rodzaj aktywności społecznej wyróżnia się wysokim poziomem rozpoznawalności, ponieważ aż **67,4%** respondentów słyszało o takich akcjach i wzięło w nich udział, a **20,2%** z nich zdecydowało się nie angażować, mimo świadomości ich istnienia.

o Konsultacje społeczne i wybory do rad społecznych:

W tym przypadku **54,5%** mieszkańców uczestniczyło w tego typu działaniach, a **26,5%** słyszało o nich, ale się nie zaangażowało. Tylko **19%** respondentów nie słyszało o takich inicjatywach, co pokazuje wysoką efektywność promocji i komunikacji tych form współuczestnictwa.

2. Działania znane, ale z mniejszym poziomem zaangażowania:

o Pomoc sąsiedzka (np. drobne naprawy, zakupy):

47% mieszkańców w ogóle **nie słyszało** o takich działaniach, przy deklaracjach **33,4% badanych** którzy faktycznie się zaangażowali w zorganizowaną pomoc sąsiedzką. Z kolei **19,6%** respondentów znało te działania, ale nie wzięło w nich udziału. Może to sugerować, że istnieje jeszcze przestrzeń do szerszego promowania i wspierania inicjatyw sąsiedzkich.

o Zebrania osiedlowe i rady mieszkańców:

Tego rodzaju działania są znane aż **82,1%** badanych mieszkańców, z czego **39,5%** deklaruje, że faktycznie wzięło udział w spotkaniach. **42,7%** mieszkańców słyszało o zebraniach, ale nie uczestniczyło w nich. Jedynie **17,9%** respondentów nie miało świadomości o istnieniu takich spotkań, co może sugerować potrzebę większej mobilizacji lokalnej społeczności do angażowania się w formalne struktury decyzyjne.

3. Działania, o których mieszkańcy nie wiedzą:

o Strajki, protesty, demonstracje:

58,5% respondentów nie słyszało o tego typu inicjatywach, co może wynikać z ich rzadkiego występowania lub mniejszego zainteresowania tego typu formami aktywności związkowej/politycznej. Tylko **13,3%** mieszkańców brało w nich udział, a **28,2%** słyszało o takich działaniach, ale nie zaangażowało się osobiście.

o Akcje sprzątnięcia okolicy, sadzenia drzew:

40,9% mieszkańców nie słyszało o tego rodzaju działaniach, co może wskazywać na brak wystarczającej promocji tego typu inicjatyw. Pomimo tego, **22,8%** z osób, które miały świadomość istnienia takich działań, aktywnie wzięło w nich udział, a **36,3%** znało te akcje, ale zdecydowało się nie angażować. Warto zwrócić uwagę, że choć rozpoznawalność jest umiarkowana, aktywność jest stosunkowo wysoka, co sugeruje potencjał tego typu działań przy lepszym rozgłosie.

o Spotkania wspólnoty parafialnej/religijnej:

36,6% mieszkańców nie słyszało o spotkaniach wspólnot parafialnych, co może być wynikiem mniejszego zainteresowania

religijnymi aspektami życia społecznego, szczególnie wśród młodszych grup. Jednakże **19,6%** mieszkańców aktywnie uczestniczyło w takich spotkaniach, a **43,8%** słyszało o nich, lecz nie angażowało się osobiście.

Płeć i zaangażowanie w działania społeczne:

Kobiety częściej niż mężczyźni angażują się w pomoc sąsiedzką (35,6% kobiet w porównaniu do 31,2% mężczyzn) oraz akcje charytatywne (70,8% kobiet słyszało o tego rodzaju działaniach, a 61,6% mężczyzn). Dodatkowo, kobiety chętniej uczestniczą w akcjach sprzątania okolicy i sadzenia drzew (41,6% słyszało, ale nie angażowało się osobiście, w porównaniu do 29% mężczyzn). To może wskazywać na większą skłonność kobiet do angażowania się w lokalne inicjatywy i działania solidarnościowe.

Wiek a świadomość wydarzeń i zaangażowanie:

Osoby starsze (powyżej 60 lat) wykazują wyraźnie większe zaangażowanie w formalne struktury lokalne, takie jak zebrania osiedlowe czy rady mieszkańców – aż 59,6% słyszało o tego typu spotkaniach, a 37,4% uczestniczyło w nich osobiście. Natomiast osoby młodsze (do 35 lat) częściej angażują się w działania kulturalne i koncerty (58,9% brało udział osobiście), co pokazuje, że młodsze pokolenie preferuje aktywności związane z kulturą i rozrywką, natomiast starsze pokolenie bardziej angażuje się w działania związane z zarządzaniem lokalną społecznością.

Według deklaracji respondentów, na przestrzeni ostatniego roku, swój wolny czas poświęcali na dobrowolną i nieodpłatną pomoc/pracę przede wszystkim na rzecz **sąsiadów (61,4%)**, co może wskazywać na silne lokalne więzi sąsiedzkie. Warto zauważyć, że kobiety częściej angażowały się w pomoc sąsiadom niż mężczyźni (**65,3%** kobiet wobec **55,1%** mężczyzn). Ponadto, **50,4%** badanych angażowało się w pomoc osobom, których wcześniej nie znali (najbardziej aktywni byli tu młodzi mieszkańcy, **56,2%** w porównaniu do **44,2%** starszych). **48,4%** respondentów wspierało społeczność lokalną lub środowisko naturalne (starsze osoby wykazywały wyższe zaangażowanie, **53,8%**, w porównaniu do **45,9%** osób w średnim wieku). Działania na rzecz **organizacji społecznych**, takich jak kluby sportowe czy organizacje młodzieżowe, podejmowało **51,6%** respondentów, przy czym młodzi mieszkańcy byli bardziej zaangażowani w te inicjatywy (**57,5%** młodszych wobec **46,2%** starszych). Widać więc wyraźne różnice, gdzie **młodsze grupy** częściej angażują się w działania na rzecz nieznanymi osobom i organizacji, natomiast **starsze osoby** mocniej wspierają społeczność lokalną.

Wnioski w kontekście kapitału ludzkiego i społecznego

Podsumowując analizę wyników dotyczących aktywności społecznej mieszkańców Ostrowca, wyraźnie widać, że kapitał społeczny w mieście opiera się na silnych relacjach sąsiedzkich oraz zaangażowaniu w działania lokalne.

Warto jednak zauważyć, że pewne formy aktywności, zwłaszcza te wymagające długotrwałego zaangażowania w życie organizacji czy bardziej formalne struktury, spotykają się z mniejszym zainteresowaniem. Wynika to nie tylko z braku wiedzy o tych inicjatywach, ale także z wyboru – wielu mieszkańców, choć świadomych istnienia takich działań, decyduje się w nich nie uczestniczyć.

Kapitał społeczny Ostrowca cechuje się więc dużym potencjałem, jednak wciąż istnieje przestrzeń do dalszej aktywizacji, szczególnie w zakresie promocji działań wymagających większego zaangażowania. Widać również, że młodsze pokolenie jest bardziej otwarte na różne formy współpracy, co może stanowić dobry punkt wyjścia do rozwijania i wzmacniania kapitału społecznego w przyszłości.

Płeć i wiek również odgrywają istotną rolę w poziomie zaangażowania, co wskazuje na konieczność dopasowania działań do różnych grup demograficznych w celu maksymalizacji udziału i wzmocnienia kapitału społecznego w mieście.

Wpływ i poczucie sprawstwa

Wpływ, czyli poczucie, że można realnie oddziaływać na decyzje lokalne, jest kluczowym elementem kapitału społecznego. Stanowi bowiem o poziomie zaangażowania obywateli w życie wspólnoty oraz ich chęci współdecydowania o sprawach, które ich bezpośrednio dotyczą. Im większe poczucie sprawczości, tym większa gotowość mieszkańców do współpracy, inicjowania działań oraz budowania silniejszych więzi społecznych. Z drugiej strony, niskie poczucie wpływu może prowadzić do wycofania się z życia obywatelskiego i apatii wobec decyzji podejmowanych na szczeblu lokalnym, co negatywnie wpływa na rozwój kapitału społecznego.

Badani twierdzą, że byliby w stanie wpłynąć głównie na decyzje dotyczące **sposobu działania lokalnych szkół** (średnia ocena **2,86**, na skali 1–5, gdzie 1 oznaczało brak wpływu, a 5 pełne poczucie wpływu). **Młodszy mieszkający** (do 35 lat) czują się bardziej sprawczy w tej kwestii, oceniając swój wpływ na

3,18, podczas gdy starsi mieszkańcy oceniają go niżej (**2,75**). **Zagospodarowanie przestrzeni publicznej** jest kolejnym obszarem, w którym respondenci widzą możliwość wpływu, ze średnią oceną **2,80**. Tutaj również młodsze osoby czują większą sprawczość (**3,14**) w porównaniu do starszych.

Kolejnymi obszarami, gdzie mieszkańcy mają umiarkowane poczucie wpływu, są **program wydarzeń kulturalnych** (średnia **2,74**) oraz **plany inwestycyjne miasta** (średnia **2,67**). Najmniejsze poczucie sprawstwa mieszkańcy odczuwają w odniesieniu do **organizacji pracy i sposobu działania Urzędu Miasta**, co pokazuje średnia ocena **2,59**.

Generalnie **młodzi mieszkańcy** deklarują większe poczucie sprawstwa, zwłaszcza w edukacji, inwestycjach i przestrzeni publicznej. **Starsze osoby** słabiej oceniają potencjalny wpływ na decyzje w różnych obszarach polityk publicznych. **Mężczyźni** bardziej pozytywnie postrzegają swój wpływ np. w obszarze planowanych inwestycji (**2,72**), podczas gdy kobiety oceniły go na **2,47**.

Wyniki dotyczące poczucia wpływu mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego, pokazują, że nie ma dużych różnic między poszczególnymi obszarami. Wzmacnianie lokalnej sprawczości poprzez efektywniejsze mechanizmy komunikacji, większe zaangażowanie obywatelskie oraz bardziej transparentne procesy decyzyjne, edukację obywatelską i otwarcie na dialog może przyczynić się do budowy silniejszego kapitału społecznego, który sprzyja aktywniejszemu uczestnictwu w życiu miasta i bardziej zrównoważonemu rozwojowi.

Opinie o mieście

1. Przywiązanie do miasta i perspektywy na przyszłość

Czuję się bardzo przywiązany(a) do Ostrowca Świętokrzyskiego: Ponad połowa respondentów (58,2%) czuje silne przywiązanie do Ostrowca. Wyższy poziom przywiązania widać wśród osób w średnim wieku (36–60 lat), które uzyskały najwyższą średnią (3,61 na 5). Natomiast młodzi mieszkańcy (średnia 3,19) są mniej związani z miastem, co może wynikać z ich mniejszego doświadczenia i naturalnie krótszego stażu życia w mieście.

Chciał(a)bym, żeby moje dzieci w przyszłości żyły w Ostrowcu Świętokrzyskim: Zaledwie 27,1% respondentów chciałoby, aby ich dzieci pozostały w Ostrowcu, co wskazuje na sceptycyzm wobec przyszłości miasta. Co ciekawe, starsze osoby wyrażają większe zaufanie do przyszłości miasta (średnia 3,31), natomiast młodsze osoby (do 35 lat) wyraźnie mniej entuzjastycznie patrzą na przyszłość swoich dzieci w mieście (średnia 2,63). To

może wynikać z mniejszego poczucia perspektyw zawodowych lub rozwojowych wśród młodszych mieszkańców.

2. Zaangażowanie społeczne i organizacje pozarządowe

Czuję się zmotywowany(a) do zaangażowania się w pracę organizacji pozarządowych w moim mieście:

Poziom motywacji do zaangażowania w działalność organizacji pozarządowych jest stosunkowo niski – jedynie 41,7% respondentów zadeklarowało chęć działania. Najbardziej zmotywowane są osoby starsze (średnia 3,37), co może świadczyć o większej stabilności życiowej, a także większej potrzebie angażowania się w lokalne inicjatywy na rzecz miasta. Młodsze grupy wiekowe (średnia 3,19) są mniej chętne do takiej formy aktywności, co może wynikać z ich innych priorytetów lub mniejszego doświadczenia w tego typu działalności.

Uważam, że warto angażować się w działania organizacji pozarządowych, aby mieć realny wpływ na rozwój mojego miasta:

59,1% badanych wyraża przekonanie, że warto angażować się w działania organizacji pozarządowych, co pokazuje, że mieszkańcy doceniają ich znaczenie w kształtowaniu lokalnej rzeczywistości. Wyraźnie widać, że starsi respondenci (powyżej 60 lat, średnia 3,69) są bardziej przekonani o wartości tych działań niż osoby młodsze, co sugeruje, że wraz z wiekiem rośnie świadomość na temat wpływu społecznego.

3. Rozwój gospodarczy i działania władz lokalnych

W moim mieście jest wystarczająco dużo możliwości dla rozwoju nowych działalności gospodarczych:

Połowa respondentów (52,4%) ocenia możliwości rozwoju gospodarczego w mieście sceptycznie lub neutralnie – jedynie 25,9% uważa, że miasto daje wystarczające warunki do rozwoju nowych firm. Co ciekawe, starsi respondenci (średnia 3,23) są bardziej optymistyczni co do możliwości gospodarczych niż młodsze osoby (średnia 2,67). Może to wynikać z większego doświadczenia lub stabilizacji zawodowej starszych mieszkańców, którzy lepiej odnajdują się w lokalnych warunkach.

Lokalne władze odpowiednio wspierają rozwój nowych firm:

Zaledwie 28,5% respondentów uważa, że władze lokalne wspierają rozwój nowych firm, a niemal połowa badanych (43,2%) jest niezdecydowana, co do oceny tej kwestii. Starsi mieszkańcy (powyżej 60 lat, średnia 3,19) bardziej

pozytywnie oceniają te działania niż młodsze osoby, co może wynikać z większej tolerancji wobec działań władz lub większej świadomości politycznej i gospodarczej.

4. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami

Osoby z niepełnosprawnościami napotykają bariery w procesie aktywizacji zawodowej:

W opinii 39,2% respondentów osoby z niepełnosprawnościami spotykają się z barierami w aktywizacji zawodowej. Młodzi mieszkańcy (średnia 3,42) bardziej dostrzegają te trudności niż osoby starsze, co może sugerować większą wrażliwość młodego pokolenia na problemy związane z integracją zawodową. Z drugiej strony, aż 43,8% respondentów nie potrafiło jednoznacznie ocenić tej kwestii, co może świadczyć o braku bezpośrednich doświadczeń związanych z problemami tej grupy.

Lokalne władze i organizacje pozarządowe robią wystarczająco dużo, aby wspierać aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami:

Blisko połowa badanych (47,8%) nie miała określonego zdania na temat wsparcia osób z niepełnosprawnościami, co pokazuje, że temat aktywizacji zawodowej tej grupy jest dla wielu mieszkańców nieoczywisty. Niemniej jednak jedynie 28,6% ocenia te działania pozytywnie, co sugeruje, że wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami jest postrzegane jako niewystarczające.

Wyniki badań wskazują na **umiarkowane poczucie więzi z miastem**, ale jednocześnie **wyraźny sceptycyzm co do przyszłości Ostrowca**, szczególnie w kontekście możliwości rozwoju gospodarczego. Mieszkańcy doceniają **wartość organizacji pozarządowych** i są **świadomi barier, z jakimi borykają się osoby z niepełnosprawnościami**, równocześnie uważają, że wsparcie władz w tych obszarach jest **niewystarczające**. Największy pesymizm wyrażają młodzi mieszkańcy, którzy mniej optymistycznie patrzą na przyszłość miasta i możliwość zapewnienia swoim dzieciom stabilnej przyszłości w Ostrowcu.

Przestrzeń miejska i jej wpływ na zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Ostrowca Świętokrzyskiego

Wyniki dotyczące oceny przestrzeni miejskiej Ostrowca Świętokrzyskiego pokazują, że mieszkańcy mają umiarkowanie pozytywne opinie na temat wyglądu, rozmieszczenia oraz wygody użytkowania zabudowy w mieście. **Najwięcej osób (53,6%) uznaje, że raczej podoba im się miasto pod względem architektonicznym i urbanistycznym**, a 11% respondentów zdecydowanie pozytywnie ocenia te aspekty. Niemniej jednak **26,2% badanych oceniło**

miasto negatywnie, stwierdzając, że raczej lub zdecydowanie nie podoba im się jego wygląd i urbanistyka.

Średnia ocena wynosi 2,75 na skali 1-4, co wskazuje na przeważające pozytywne, ale nie entuzjastyczne opinie. **Istotnych różnic w opiniach ze względu na płeć nie odnotowano** — średnia ocena wynosi 2,73 wśród kobiet i 2,77 wśród mężczyzn. Jeśli chodzi o wiek, **młodszy mieszkańcy (do 35 lat)** oceniają miasto nieco niżej (średnia 2,67), podczas gdy osoby starsze (powyżej 60 r.ż.) są bardziej zadowolone z przestrzeni miejskiej (średnia 2,82).

Estetyka i funkcjonalność przestrzeni miejskiej

---

1. **Budynek, w którym mieszkam (średnia: 3,68)** – Respondenci najwyżej ocenili wygląd swoich własnych budynków, co może sugerować, że przestrzenie prywatne są lepiej postrzegane pod względem estetyki i komfortu niż przestrzenie publiczne. 28% z nich ocenia wygląd budynku, w którym mieszkają, na maksymalną ocenę (5).
2. **Obiekty publiczne w okolicy (średnia: 3,61)** – Kolejne wysoko oceniane były budynki publiczne, takie jak szkoły, przychodnie, kościoły czy ośrodki kultury. Niemal połowa respondentów (41,5%) wyraziła zadowolenie, oceniając je na 4. Tylko 14,4% oceniło je negatywnie, co może świadczyć o relatywnie dobrym stanie tych obiektów.
3. **Tereny zieleni publicznej (średnia: 3,50)** – Parki, skwery i inne tereny zielone również uzyskały stosunkowo wysokie oceny, choć wciąż spora część mieszkańców (17,3%) nie była zadowolona z tych przestrzeni. Mimo to, 30,3% oceniło je na 4, a 21,3% przyznało maksymalną ocenę.
4. **Sklepy i punkty usługowe w okolicy (średnia: 3,52)** – Estetyka sklepów i punktów usługowych również jest stosunkowo dobrze oceniana. Aż 37,8% mieszkańców dało ocenę 4, co sugeruje, że przestrzeń handlowo-usługowa względnie odpowiada potrzebom estetycznym społeczności.
5. **Najbliższe otoczenie budynku (średnia: 3,33)** – Otoczenie budynków lub części wspólne, takie jak klatki schodowe, podwórka czy altany śmietnikowe, wywołują mieszane odczucia. 21,9% respondentów oceniło je na 1 lub 2, wskazując tym samym na potencjalne obszary do poprawy.

6. **Mała architektura (średnia: 3,24)** – Najniżej oceniane elementy przestrzeni to ławki, latarnie, kosze na śmieci, place zabaw czy stojaki rowerowe. 24,2% mieszkańców oceniło tę kategorię negatywnie (1 lub 2), co wskazuje na potrzebę poprawy funkcjonalności i estetyki małej architektury w mieście.

Mieszkańcy uczestniczący w konsultacjach są najbardziej zadowoleni z wyglądu swoich budynków i obiektów publicznych. Z kolei przestrzenie wokół budynków, takie jak podwórka, altany śmietnikowe i mała architektura, są oceniane najgłębiej, co wskazuje na konieczność inwestycji w te obszary, aby poprawić estetykę i komfort korzystania z przestrzeni publicznych.

Wpływ na wygląd miasta – kształtowanie ładu przestrzennego, estetyki i jakości zabudowy

---

Postrzeganie wpływu różnych grup na wygląd miast, pozwoliło stworzyć swoisty ranking kluczowych "graczy", wpływających na przestrzeń miejską. Badani wyraźnie wskazali władze lokalne oraz inwestorów jako głównych wpływowych kształtujących miejską przestrzeń, natomiast zdecydowanie mniejszy wpływ przypisano mieszkańcom i aktywistom. Lokalne zestawienie można porównać z analogicznymi danymi z raportu „Społeczne postrzeganie architektury” prezentującego dane ogólnopolskie.

1. **Władze lokalne/urzędnicy samorządowi – 58,8%** w Ostrowcu, **39%** w badaniu ogólnopolskim.
  - o W Ostrowcu władzom lokalnym przypisuje się wyraźnie dominujący wpływ na przestrzeń miejską.
2. **Inwestorzy/deweloperzy – 13%** w Ostrowcu, **12-13%** ogólnopolskie.
  - o Wyniki są bardzo zbliżone, co pokazuje, że w obu przypadkach ta grupa jest postrzegana jako druga pod względem wpływu.
3. **Architekci/projektanci – 11,5%** w Ostrowcu, **19%** ogólnopolskie.
  - o Wśród uczestników konsultacji dwukrotnie mniejsze uznanie zyskali profesjonaliści z zakresu projektowania architektury jak i kreowania przestrzeni.
4. **Mieszkańcy – 12,1%** w Ostrowcu, **12%** ogólnopolskie.
  - o Wpływ mieszkańców na przestrzeń miejską jest oceniany podobnie zarówno w Ostrowcu, jak i w kraju.

5. Aktywiści/społecznicy – 4,6% w Ostrowcu, 9% ogólnopolskie.

- o Aktywiści i lokalni społecznicy nie cieszą się jeszcze w Ostrowcu takim uznaniem jak w badaniach ogólnopolskich. Ich wpływ jest oceniany jako dwukrotnie niższy niż w reszcie kraju.

Kapitał ludzki w kontekście przestrzeni miejskiej obejmuje przede wszystkim zdolność mieszkańców do współtworzenia otoczenia, w którym żyją, ich aktywność w społeczności lokalnej, a także poczucie wpływu na decyzje dotyczące urbanistyki, estetyki i organizacji przestrzeni.

Z przedstawionych wyników wynika, że mieszkańcy i aktywiści są postrzegani jako grupy o relatywnie niskim wpływie na kształtowanie przestrzeni miejskiej w porównaniu z władzami lokalnymi, inwestorami i architektami. To może wskazywać na **deficyt kapitału ludzkiego** w zakresie aktywnego uczestnictwa i sprawczości w procesach decyzyjnych związanych z wyglądem miasta. Respondenci nie postrzegają siebie jako głównych aktorów kształtujących przestrzeń, co może sugerować, że społeczne zaangażowanie w ten wymiar życia miejskiego jest ograniczone lub niewystarczająco wspierane.

Brak poczucia realnego wpływu na decyzje urbanistyczne, w połączeniu z niską oceną aktywistów i społeczników, może również świadczyć o słabo rozwiniętym kapitale społecznym związanym z zaangażowaniem w sprawy publiczne. Wzmacnianie tego aspektu kapitału ludzkiego mogłoby prowadzić do **większej partycypacji mieszkańców w procesach decyzyjnych** i, co za tym idzie, do bardziej zrównoważonego i społecznie angażującego rozwoju przestrzennego miasta.

Władze lokalne i inwestorzy, postrzegani jako najbardziej wpływowi, muszą zatem zadbać o **stworzenie bardziej inkluzywnych mechanizmów angażujących mieszkańców** w procesy urbanistyczne, co mogłoby znacząco wzmocnić kapitał ludzki i społeczny miasta.

Wpływ estetyki i jakości przestrzeni publicznych na samopoczucie oraz poziom życia

---

1. **Estetyka i przestrzeń publiczna:** Prawie wszyscy respondenci zgadzają się, że **ładna zabudowa i otoczenie sprawiają, że ludzie lepiej się czują** (96,8%) oraz że **zadbana przestrzeń sprzyja rozwojowi lokalnych biznesów** (92,2%). To pokazuje, jak istotny wpływ ma estetyka przestrzeni na codzienne życie mieszkańców. Większość z nich (95,4%) uważa także, że ważne jest, w jakim otoczeniu mieszkają oraz że **sposób zaplanowania**

i urzędnicy przestrzeni publicznej bezpośrednio wpływa na jakość życia lokalnej społeczności (96,3%). Mieszkańcy wyraźnie dostrzegają, że jakość przestrzeni publicznej, architektury i planowania ma bezpośredni wpływ na ich życie. Świadomość tego wpływu jest kluczowa w kontekście kapitału ludzkiego, ponieważ dobrze zaplanowane, estetyczne przestrzenie miejskie sprzyjają większemu zadowoleniu z życia, aktywności społecznej i poczuciu przynależności do lokalnej wspólnoty. To także oznaka wysokiego poziomu świadomości mieszkańców na temat jakości ich otoczenia, co może sprzyjać zaangażowaniu obywatelskiemu.

2. **Zieleń miejska: Zieleń miejska** uzyskała bardzo wysoką akceptację, z aż **97,1% respondentów** uważających ją za konieczny element przestrzeni publicznej. Zieleń wpływa pozytywnie na zdrowie i jakość życia, a także sprzyja integracji społecznej. Wzmacnianie takich przestrzeni to inwestycja w kapitał ludzki, ponieważ przestrzenie zielone są miejscami rekreacji, spotkań i nawiązywania relacji.
3. **Współodpowiedzialność za przestrzeń publiczną** – mimo że większość mieszkańców dostrzega wartość estetyki i przestrzeni publicznej, aż **60,2%** respondentów uważa, że **przestrzeń publiczna jest traktowana jako „ziemia niczyja”**. To oznacza, że choć mieszkańcy oczekują wysokiej jakości przestrzeni, **niekoniecznie czują się odpowiedzialni za jej utrzymanie czy rozwój**. Brak poczucia współodpowiedzialności może być barierą dla wzmacniania kapitału społecznego, ponieważ ogranicza aktywne zaangażowanie obywateli w poprawę wspólnych przestrzeni.
4. **Koszty estetyki i jakości:** Zdecydowana większość (92,5%) uważa, że warto ponieść większe koszty przy realizacjach związanych z przestrzeniami publicznymi, aby zapewnić wyższą jakość i estetykę. To potwierdza, że mieszkańcy doceniają inwestycje w jakość przestrzeni miejskiej.

Bardziej dojrzały i starsi respondenci (powyżej 35 r.ż.) nieco mocniej akcentują pozytywny wpływ przestrzeni publicznej, estetyki zabudowy oraz zieleni miejskiej niż grupy młodzieżowe.

Priorytety w wyborze miejsca zamieszkania

Trzy kluczowe obszary, które mogą mieć największy wpływ na decyzję mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego dotyczącą wyboru nowego miejsca

zamieszkania (w kafeterii odpowiedzi celowo pominięto kwestie ceny czy wielkości mieszkania/domu):

1. Zieleń i wolna przestrzeń w otoczeniu miejsca zamieszkania (53,6%)

Ponad połowa respondentów wskazała ten obszar jako kluczowy element decydujący o wyborze miejsca zamieszkania. Dla mieszkańców wszystkich grup wiekowych, niezależnie od płci, jest to priorytet, co pokazuje, jak dużą wagę przywiązują do **jakości przestrzeni publicznej** oraz **dostępu do terenów zielonych**.

2. Bezpieczna okolica (43,5%)

Bezpieczeństwo to drugi najważniejszy czynnik, szczególnie dla kobiet (49,5%) oraz osób w średnim wieku (48,6%). W kontekście przestrzeni miejskiej, brak oznak wandalizmu, graffiti, nielegalnego parkowania oraz efektywny system monitoringu są kluczowymi elementami wpływającymi na komfort życia i decyzję o zmianie miejsca zamieszkania.

3. Dobra komunikacja i dojazd do miejsca zamieszkania/pracy (41,5%)

Komunikacja i dojazd to trzecia najczęściej wybierana kategoria, istotna zwłaszcza dla młodszych mieszkańców (45,2%) oraz osób w wieku średnim (40,1%). Dostęp do efektywnej infrastruktury transportowej, zarówno w kontekście dojazdu do pracy, jak i przemieszczania się po mieście, ma ogromne znaczenie dla codziennego komfortu życia.

Dodatkowe elementy o znaczącym wpływie:

Obecność obiektów użyteczności publicznej (34,0%) – sklepy, szkoły, przedszkola i przychodnie są istotne dla codziennego funkcjonowania, szczególnie dla młodszych mieszkańców i rodzin z dziećmi.

Bliskość miejsca pracy (28,2%) – ten czynnik jest bardziej istotny dla mężczyzn (34,8%) oraz osób młodszych (35,6%).

Raport tabelaryczny

W niniejszym rozdziale przedstawiono **tabelaryczne zestawienie wyników** badania, które zawiera szczegółowy rozkład odpowiedzi respondentów na poszczególne pytania. Wyniki zostały zaprezentowane w formie tabel, co umożliwia ich przejrzystą analizę oraz łatwe porównanie odpowiedzi w różnych kategoriach. Aby ułatwić interpretację danych, poniżej wyjaśniono kluczowe elementy zawarte w tabelach:

- **N** odnosi się do liczby respondentów, którzy odpowiedzieli na dane pytanie. Może to być całkowita liczba respondentów biorących udział w badaniu lub liczba osób z danej podgrupy (np. wiek, płeć), które odpowiedziały na dane pytanie.
- **Procent ogółem** odnosi się do liczby odpowiedzi na dane pytanie w odniesieniu do całkowitej liczby respondentów, niezależnie od tego, czy odpowiedzieli oni na konkretne pytanie. Jest to przydatne do zrozumienia, jak odpowiedzi rozkładają się w całej populacji uczestników badania.
- **Procent ważnych** uwzględnia tylko odpowiedzi udzielone na dane pytanie, z wyłączeniem braków danych i odpowiedzi nieważnych. Pozwala to dokładniej zobaczyć, jak odpowiedzi rozkładają się wśród osób, które faktycznie odpowiedziały na pytanie.
- **Procent obserwacji** jest szczególnie istotny w **pytaniach wielokrotnego wyboru**, gdzie respondenci mogą zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź. W takich przypadkach suma odpowiedzi może przekroczyć 100%, a procent obserwacji odnosi się do liczby wyborów danej opcji w stosunku do ogólnej liczby odpowiedzi.
- **Procent z N w wierszu/kolumnie** umożliwia analizę rozkładu odpowiedzi w ramach poszczególnych grup (np. wiek, płeć) i wskazuje, jaki odsetek danej grupy udzielił określonych odpowiedzi, co pozwala na zrozumienie różnic pomiędzy grupami respondentów.

W przypadku pytań, które zawierały **skalę ocen**, oprócz rozkładów częstości, przeanalizowano także **średnią ocenę**, co pozwala na lepsze zrozumienie ogólnej tendencji w odpowiedziach. Dodatkowo, dla tych pytań uwzględniono **odchylenie standardowe (SD)**, które wskazuje, jak bardzo odpowiedzi różnią się od średniej. Niskie odchylenie oznacza, że odpowiedzi były zbliżone do siebie i do średniej, podczas gdy wysokie odchylenie oznacza większe rozbieżności w opiniach respondentów.

Połączenie analizy procentów, średnich ocen oraz odchylenia standardowego pozwala na wnikliwą interpretację zgromadzonych danych, zarówno w kontekście popularności poszczególnych odpowiedzi, jak i rozbieżności w opiniach respondentów. Dzięki temu możliwe jest uzyskanie pełniejszego obrazu preferencji i opinii mieszkańców.

K1. Jak Pan(i) na przestrzeni ostatnich 5 lat ocenia działania Miasta w poniższych obszarach tematycznych? (Skala 1-5: gdzie 1 oznacza - w ogóle nie zaspokajają moich potrzeb, a 5 - w pełni zaspokajają moje potrzeby)

	1 - działania Miasta w ogóle nie zaspokajają moich potrzeb	2	3	4	5 - działania Miasta w pełni zaspokajają moje potrzeby	Nie mam zdania/nie wiem
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość (otwartość władz miasta na dialog, włączanie mieszkańców i organizacji pozarządowych w procesy decyzyjne, jakość konsultacji społecznych)	4,0%	11,2%	25,9%	28,2%	23,6%	6,9%
Finansowanie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (np. nowe tereny inwestycyjne, promocja lokalnych przedsiębiorstw, szkolenia i pomoc doradcza dla firm i pracowników)	5,5%	12,1%	28,0%	22,5%	12,4%	19,6%
Zarządzanie odpadami (system zbierania odpadów w mieście, edukacja mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów)	5,2%	12,1%	24,8%	29,1%	24,5%	4,3%
Kształcenie oraz szkolenie zawodowe i specjalistyczne (np. baza i oferta kształcenia zawodowego - wyposażenie szkół, warsztatów, dostępność kursów, szkoleń, centrów egzaminacyjnych itp.)	5,5%	8,4%	25,6%	28,5%	19,3%	12,7%
Wsparcie dla mniejszości i grup w trudnej sytuacji społecznej (np. tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych dla osób o ograniczonej mobilności, oferta żłobkowa, przedszkolna, dostępność mieszkań komunalnych, polityka senioralna i młodzież)	5,5%	13,3%	27,4%	26,2%	16,1%	11,5%
Ochrona przyrody i różnorodność biologiczna (nowe tereny zielone, parki, skwery, pielęgnacja zieleni miejskiej, „odbetonowywanie” miasta)	5,8%	14,1%	23,3%	29,4%	24,8%	2,6%
Zdrowie i pomoc społeczna (np. usługi pielęgniarstwa i opiekuńcze dla osób chorych lub starszych, aktywizacja, integracja i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami, profilaktyka zdrowotna)	10,4%	15,9%	25,9%	22,5%	14,7%	10,7%
Poprawa bezpieczeństwa publicznego (np. bezpieczeństwo drogowe, cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo w przestrzeniach publicznych – zwalczanie wandalizmu, śmiecenia, dzikiego parkowania itp.)	6,1%	13,3%	25,6%	33,7%	17,6%	3,7%
Efektywność energetyczna i energia odnawialna (np. inwestycje w odnawialne źródła energii, termomodernizacje, ekologiczne źródła ogrzewania, edukacja proekologiczna)	5,8%	9,8%	25,9%	32,0%	16,4%	10,1%
Transport publiczny (np. uspokajanie ruchu w mieście, polityka parkingowa, infrastruktura piesza i rowerowa, oferta i dostępność komunikacji publicznej)	8,9%	11,5%	20,7%	32,0%	24,5%	2,3%

	1 - działania Miasta w ogóle nie zaspokajają moich potrzeb	2	3	4	5 - działania Miasta w pełni zaspokajają moje potrzeby	Nie mam zdania/nie wiem
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Gospodarka wodno-ściekowa (np. inwestycje poprawiające dostępność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, zwiększenie retencji wody w kontekście zmian klimatu)	4,9%	9,2%	21,3%	29,4%	22,8%	12,4%
Wspieranie zarządzania migracją i promowanie działań integracyjnych (m.in. integracja społeczna, edukacyjna, ekonomiczna migrantów)	7,5%	11,2%	26,2%	19,9%	12,1%	23,1%

	Średnia	N	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum
Zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość (otwartość władz miasta na dialog, włączanie mieszkańców i organizacji pozarządowych w procesy decyzyjne, jakość konsultacji społecznych)	3,60	323	1,119	1	5
Finansowanie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (np. nowe tereny inwestycyjne, promocja lokalnych przedsiębiorstw, szkolenia i pomoc doradcza dla firm i pracowników)	3,30	279	1,110	1	5
Zarządzanie odpadami (system zbierania odpadów w mieście, edukacja mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów)	3,58	332	1,157	1	5
Kształcenie oraz szkolenie zawodowe i specjalistyczne (np. baza i oferta kształcenia zawodowego - wyposażenie szkół, warsztatów, dostępność kursów, szkoleń, centrów egzaminacyjnych itp.)	3,55	303	1,123	1	5
Wsparcie dla mniejszości i grup w trudnej sytuacji społecznej (np. tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych dla osób o ograniczonej mobilności, oferta żłobkowa, przedszkolna, dostępność mieszkań komunalnych, polityka senioralna i młodzież)	3,39	307	1,130	1	5
Ochrona przyrody i różnorodność biologiczna (nowe tereny zielone, parki, skwery, pielęgnacja zieleni miejskiej, „odbetonowywanie” miasta)	3,55	338	1,186	1	5
Zdrowie i pomoc społeczna (np. usługi pielęgniarstwa i opiekuńcze dla osób chorych lub starszych, aktywizacja, integracja i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami, profilaktyka zdrowotna)	3,17	310	1,236	1	5
Poprawa bezpieczeństwa publicznego (np. bezpieczeństwo drogowe, cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo w przestrzeniach publicznych – zwalczanie wandalizmu, śmiecenia, dzikiego parkowania itp.)	3,45	334	1,127	1	5

	Średnia	N	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum
Efektywność energetyczna i energia odnawialna (np. inwestycje w odnawialne źródła energii, termomodernizacje, ekologiczne źródła ogrzewania, edukacja proekologiczna)	3,48	312	1,105	1	5
Transport publiczny (np. uspokajanie ruchu w mieście, polityka parkingowa, infrastruktura piesza i rowerowa, oferta i dostępność komunikacji publicznej)	3,53	339	1,241	1	5
Gospodarka wodno-ściekowa (np. inwestycje poprawiające dostępność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, zwiększenie retencji wody w kontekście zmian klimatu)	3,64	304	1,141	1	5
Wspieranie zarządzania migracją i promowanie działań integracyjnych (m.in. integracja społeczna, edukacyjna, ekonomiczna migrantów)	3,23	267	1,172	1	5

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	Średnia	Średnia
Zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość (otwartość władz miasta na dialog, włączanie mieszkańców i organizacji pozarządowych w procesy decyzyjne, jakość konsultacji społecznych)	3,67	3,47
Finansowanie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (np. nowe tereny inwestycyjne, promocja lokalnych przedsiębiorstw, szkolenia i pomoc doradcza dla firm i pracowników)	3,32	3,23
Zarządzanie odpadami (system zbierania odpadów w mieście, edukacja mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów)	3,67	3,44
Kształcenie oraz szkolenie zawodowe i specjalistyczne (np. baza i oferta kształcenia zawodowego - wyposażenie szkół, warsztatów, dostępność kursów, szkoleń, centrów egzaminacyjnych itp.)	3,63	3,41
Wsparcie dla mniejszości i grup w trudnej sytuacji społecznej (np. tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych dla osób o ograniczonej mobilności, oferta żłobkowa, przedszkolna, dostępność mieszkań komunalnych, polityka senioralna i młodzież)	3,39	3,38
Ochrona przyrody i różnorodność biologiczna (nowe tereny zielone, parki, skwery, pielęgnacja zieleni miejskiej, „odbetonowywanie” miasta)	3,70	3,35

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	Średnia	Średnia
Zdrowie i pomoc społeczna (np. usługi pielęgniarские i opiekuńcze dla osób chorych lub starszych, aktywizacja, integracja i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami, profilaktyka zdrowotna)	3,26	3,05
Poprawa bezpieczeństwa publicznego (np. bezpieczeństwo drogowe, cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo w przestrzeniach publicznych – zwalczanie wandalizmu, śmiecenia, dzikiego parkowania itp.)	3,47	3,45
Efektywność energetyczna i energia odnawialna (np. inwestycje w odnawialne źródła energii, termomodernizacje, ekologiczne źródła ogrzewania, edukacja proekologiczna)	3,51	3,44
Transport publiczny (np. uspokajanie ruchu w mieście, polityka parkingowa, infrastruktura piesza i rowerowa, oferta i dostępność komunikacji publicznej)	3,51	3,57
Gospodarka wodno-ściekowa (np. inwestycje poprawiające dostępność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, zwiększenie retencji wody w kontekście zmian klimatu)	3,59	3,72
Wspieranie zarządzania migracją i promowanie działań integracyjnych (m.in. integracja społeczna, edukacyjna, ekonomiczna migrantów)	3,23	3,23

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	Średnia	Średnia	Średnia
Zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość (otwartość władz miasta na dialog, włączanie mieszkańców i organizacji pozarządowych w procesy decyzyjne, jakość konsultacji społecznych)	3,57	3,65	3,44
Finansowanie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (np. nowe tereny inwestycyjne, promocja lokalnych przedsiębiorstw, szkolenia i pomoc doradcza dla firm i pracowników)	3,18	3,25	3,74

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	Średnia	Średnia	Średnia
Zarządzanie odpadami (system zbierania odpadów w mieście, edukacja mieszkańców w zakresie selektywnej zbiórki odpadów)	3,43	3,62	3,60
Kształcenie oraz szkolenie zawodowe i specjalistyczne (np. baza i oferta kształcenia zawodowego - wyposażenie szkół, warsztatów, dostępność kursów, szkoleń, centrów egzaminacyjnych itp.)	3,39	3,57	3,71
Wsparcie dla mniejszości i grup w trudnej sytuacji społecznej (np. tworzenie przyjaznych przestrzeni publicznych dla osób o ograniczonej mobilności, oferta żłobkowa, przedszkolna, dostępność mieszkań komunalnych, polityka senioralna i młodzież)	3,17	3,42	3,59
Ochrona przyrody i różnorodność biologiczna (nowe tereny zielone, parki, skwery, pielęgnacja zieleni miejskiej, „odbetonowywanie” miasta)	3,35	3,59	3,66
Zdrowie i pomoc społeczna (np. usługi pielęgniarstwa i opiekuńcze dla osób chorych lub starszych, aktywizacja, integracja i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami, profilaktyka zdrowotna)	3,04	3,22	3,13
Poprawa bezpieczeństwa publicznego (np. bezpieczeństwo drogowe, cyberbezpieczeństwo, bezpieczeństwo w przestrzeniach publicznych – zwalczanie wandalizmu, śmiecenia, dzikiego parkowania itp.)	3,56	3,41	3,48
Efektywność energetyczna i energia odnawialna (np. inwestycje w odnawialne źródła energii, termomodernizacje, ekologiczne źródła ogrzewania, edukacja proekologiczna)	3,43	3,60	3,04
Transport publiczny (np. uspokajanie ruchu w mieście, polityka parkingowa, infrastruktura piesza i rowerowa, oferta i dostępność komunikacji publicznej)	3,38	3,62	3,37
Gospodarka wodno-ściekowa (np. inwestycje poprawiające dostępność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, zwiększenie retencji wody w kontekście zmian klimatu)	3,29	3,70	3,87
Wspieranie zarządzania migracją i promowanie działań integracyjnych (m.in. integracja społeczna, edukacyjna, ekonomiczna migrantów)	3,14	3,27	3,21

K2 Gdyby mógł(a) Pan(i) decydować o dysponowaniu pieniędzmi miasta, to na jakie działania służące rozwojowi Ostrowca Świętokrzyskiego przeznaczył(a)by Pan(i) środki? Które z poniższych obszarów tematycznych powinny być priorytetowe dla miasta w nadchodzących latach? (Proszę wybrać maksymalnie 4 odpowiedzi)

	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość (stworzenie Centrum Aktywności Obywatelskiej – przestrzeni do rozwoju inicjatyw ważnych dla mieszkańców i organizacji pozarządowych)	104	8,4%	30,0%
Zarządzanie odpadami (np. wdrożenie estetycznej, intuicyjnej i przyjaznej dla mieszkańców formy zbiórki odpadów, wspieranie świadomości ekologicznej w zakresie selektywnej zbiórki odpadów)	113	9,2%	32,6%
Wspieranie zarządzania migracją i promowanie działań integracyjnych (np. wspólne projekty edukacyjne/kulturalne dla dzieci z polskich i ukraińskich rodzin)	21	1,7%	6,1%
Finansowanie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (wsparcie dla nowych przedsiębiorców, tworzenie nowych miejsc pracy, uruchamianie inkubatorów przedsiębiorczości, rozwijanie kompetencji pracowników i osób bezrobotnych)	179	14,5%	51,6%
Wsparcie dla mniejszości i grup w trudnej sytuacji społecznej (np. wspieranie osób z niepełnosprawnościami w aktywizacji zawodowej i społecznej)	90	7,3%	25,9%
Poprawa bezpieczeństwa publicznego (np. wprowadzenie stref Tempo 30 w centrum miasta, budowa wyniesionych skrzyżowań)	94	7,6%	27,1%
Efektywność energetyczna i energia odnawialna (np. instalacje paneli fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej, budowanie magazynów energii)	81	6,6%	23,3%
Transport publiczny (np. rozbudowa tras rowerowych, zakup nowoczesnych autobusów, budowa przyjaznych dla pasażerów przystanków)	120	9,7%	34,6%
Kształcenie oraz szkolenie zawodowe i specjalistyczne (np. tworzenie nowych kierunków kształcenia – nowe pracownie, laboratoria, współpraca z pracodawcami)	131	10,6%	37,8%
Gospodarka wodno-ściekowa (np. modernizacja oczyszczalni ścieków, poprawa jakości wody, akcje promujące oszczędzanie wody itp.)	32	2,6%	9,2%
Zdrowie i pomoc społeczna (np. działania na rzecz seniorów – oferta czasu wolnego, integracja, usługi opiekuńcze/rehabilitacyjne itp.)	145	11,8%	41,8%
Ochrona przyrody i różnorodność biologiczna (np. nowe tereny zielone- parki kieszonkowe, zielone dachy, łąki kwietne, likwidacja tzw. wysp ciepła)	121	9,8%	34,9%
Ogółem	1231	100,0%	354,8%

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość (stworzenie Centrum Aktywności Obywatelskiej – przestrzeni do rozwoju inicjatyw ważnych dla mieszkańców i organizacji pozarządowych)	27,7%	33,3%
Zarządzanie odpadami (np. wdrożenie estetycznej, intuicyjnej i przyjaznej dla mieszkańców formy zbiórki odpadów, wspieranie świadomości ekologicznej w zakresie selektywnej zbiórki odpadów)	26,7%	41,3%
Wspieranie zarządzania migracją i promowanie działań integracyjnych (np. wspólne projekty edukacyjne/kulturalne dla dzieci z polskich i ukraińskich rodzin)	5,9%	5,8%
Finansowanie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (wsparcie dla nowych przedsiębiorców, tworzenie nowych miejsc pracy, uruchamianie inkubatorów przedsiębiorczości, rozwijanie kompetencji pracowników i osób bezrobotnych)	50,0%	55,1%
Wsparcie dla mniejszości i grup w trudnej sytuacji społecznej (np. wspieranie osób z niepełnosprawnościami w aktywizacji zawodowej i społecznej)	28,7%	21,0%
Poprawa bezpieczeństwa publicznego (np. wprowadzenie stref Tempo 30 w centrum miasta, budowa wyniesionych skrzyżowań)	30,2%	22,5%
Efektywność energetyczna i energia odnawialna (np. instalacje paneli fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej, budowanie magazynów energii)	16,8%	34,1%
Transport publiczny (np. rozbudowa tras rowerowych, zakup nowoczesnych autobusów, budowa przyjaznych dla pasażerów przystanków)	37,6%	29,7%
Kształcenie oraz szkolenie zawodowe i specjalistyczne (np. tworzenie nowych kierunków kształcenia – nowe pracownie, laboratoria, współpraca z pracodawcami)	42,1%	32,6%
Gospodarka wodno-ściekowa (np. modernizacja oczyszczalni ścieków, poprawa jakości wody, akcje promujące oszczędzanie wody itp.)	8,4%	8,7%
Zdrowie i pomoc społeczna (np. działania na rzecz seniorów – oferta czasu wolnego, integracja, usługi opiekuńcze/rehabilitacyjne itp.)	51,5%	28,3%
Ochrona przyrody i różnorodność biologiczna (np. nowe tereny zielone- parki kieszonkowe, zielone dachy, łąki kwietne, likwidacja tzw. wysp ciepła)	34,7%	35,5%

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Zaangażowanie obywatelskie i przejrzystość (stworzenie Centrum Aktywności Obywatelskiej – przestrzeni do rozwoju inicjatyw ważnych dla mieszkańców i organizacji pozarządowych)	41,1%	28,4%	21,2%
Zarządzanie odpadami (np. wdrożenie estetycznej, intuicyjnej i przyjaznej dla mieszkańców formy zbiórki odpadów, wspieranie świadomości ekologicznej w zakresie selektywnej zbiórki odpadów)	30,1%	33,8%	30,8%
Wspieranie zarządzania migracją i promowanie działań integracyjnych (np. wspólne projekty edukacyjne/kulturalne dla dzieci z polskich i ukraińskich rodzin)	11,0%	4,5%	5,8%
Finansowanie dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (wsparcie dla nowych przedsiębiorców, tworzenie nowych miejsc pracy, uruchamianie inkubatorów przedsiębiorczości, rozwijanie kompetencji pracowników i osób bezrobotnych)	56,2%	51,8%	44,2%
Wsparcie dla mniejszości i grup w trudnej sytuacji społecznej (np. wspieranie osób z niepełnosprawnościami w aktywizacji zawodowej i społecznej)	31,5%	24,3%	25,0%
Poprawa bezpieczeństwa publicznego (np. wprowadzenie stref Tempo 30 w centrum miasta, budowa wyniesionych skrzyżowań)	26,0%	27,5%	26,9%
Efektywność energetyczna i energia odnawialna (np. instalacje paneli fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej, budowanie magazynów energii)	15,1%	23,0%	36,5%
Transport publiczny (np. rozbudowa tras rowerowych, zakup nowoczesnych autobusów, budowa przyjaznych dla pasażerów przystanków)	42,5%	31,1%	38,5%
Kształcenie oraz szkolenie zawodowe i specjalistyczne (np. tworzenie nowych kierunków kształcenia – nowe pracownie, laboratoria, współpraca z pracodawcami)	43,8%	37,4%	30,8%
Gospodarka wodno-ściekowa (np. modernizacja oczyszczalni ścieków, poprawa jakości wody, akcje promujące oszczędzanie wody itp.)	4,1%	9,5%	15,4%
Zdrowie i pomoc społeczna (np. działania na rzecz seniorów – oferta czasu wolnego, integracja, usługi opiekuńcze/rehabilitacyjne itp.)	28,8%	45,0%	46,2%
Ochrona przyrody i różnorodność biologiczna (np. nowe tereny zielone- parki kieszonkowe, zielone dachy, łąki kwietne, likwidacja tzw. wysp ciepła)	31,5%	37,4%	28,8%

K3 Czy Pana (i) zdaniem Ostrowiec Świętokrzyski jest dobrym miejscem do: * Proszę wybrać odpowiednią odpowiedź przy każdej pozycji:

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Ani tak ani nie	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Nie mam wiedzy/ nie mam zdania
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Edukacji i rozwijania kompetencji mieszkańców w różnym wieku	12,1%	42,1%	22,5%	15,6%	3,7%	4,0%
Zakładania i rozwijania własnego biznesu	7,8%	34,3%	22,8%	19,9%	7,5%	7,8%
Pracy na atrakcyjnych warunkach w zgodzie z posiadanymi kwalifikacjami	7,5%	21,6%	19,6%	30,5%	15,9%	4,9%
Podjęwania aktywności społecznej i włączania się w życie miasta	15,0%	44,4%	25,1%	7,5%	4,3%	3,7%
Wdrażania i testowania innowacyjnych pomysłów np. ekologicznych albo poprawiających wygląd miasta	13,5%	45,0%	17,3%	12,1%	4,3%	7,8%
Wspierania osób w niekorzystnej sytuacji np. osób z niepełnosprawnościami, samotnych seniorów, osób bezrobotnych itp.	14,1%	38,3%	22,2%	10,7%	4,6%	10,1%

	Średnia	N	Odchylenie standardowe
Edukacji i rozwijania kompetencji mieszkańców w różnym wieku	3,45	333	1,030
Zakładania i rozwijania własnego biznesu	3,16	320	1,108
Pracy na atrakcyjnych warunkach w zgodzie z posiadanymi kwalifikacjami	2,73	330	1,209
Podjęwania aktywności społecznej i włączania się w życie miasta	3,60	334	,989
Wdrażania i testowania innowacyjnych pomysłów np. ekologicznych albo poprawiających wygląd miasta	3,56	320	1,043
Wspierania osób w niekorzystnej sytuacji np. osób z niepełnosprawnościami, samotnych seniorów, osób bezrobotnych itp.	3,52	312	1,055

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	Średnia	Średnia
Edukacji i rozwijania kompetencji mieszkańców w różnym wieku	3,42	3,48
Zakładania i rozwijania własnego biznesu	3,10	3,24
Pracy na atrakcyjnych warunkach w zgodzie z posiadanymi kwalifikacjami	2,71	2,77
Podjęmowania aktywności społecznej i włączania się w życie miasta	3,68	3,49
Wdrażania i testowania innowacyjnych pomysłów np. ekologicznych albo poprawiających wygląd miasta	3,63	3,44
Wspierania osób w niekorzystnej sytuacji np. osób z niepełnosprawnościami, samotnych seniorów, osób bezrobotnych itp.	3,57	3,41

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	Średnia	Średnia	Średnia
Edukacji i rozwijania kompetencji mieszkańców w różnym wieku	3,36	3,38	3,90
Zakładania i rozwijania własnego biznesu	3,23	3,05	3,54
Pracy na atrakcyjnych warunkach w zgodzie z posiadanymi kwalifikacjami	3,01	2,59	2,94
Podjęmowania aktywności społecznej i włączania się w życie miasta	3,56	3,60	3,67
Wdrażania i testowania innowacyjnych pomysłów np. ekologicznych albo poprawiających wygląd miasta	3,29	3,57	3,91
Wspierania osób w niekorzystnej sytuacji np. osób z niepełnosprawnościami, samotnych seniorów, osób bezrobotnych itp.	3,41	3,52	3,65

K4 Które grupy społeczne/podmioty, Pana(i) zdaniem wymagają szczególnego wsparcia Miasta w najbliższych latach *

Proszę wybrać od 1 do 2 odpowiedzi.

	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Osoby zainteresowane założeniem własnej firmy (start-up'y) lub podmioty gospodarcze chcące rozwijać swoją działalność w Ostrowcu Świętokrzyskim	192	30,1%	55,3%
Osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji np. osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, samotne	148	23,2%	42,7%
Osoby i organizacje zaangażowane w życia miasta, wolontariusze, społecznicy	69	10,8%	19,9%
Rodziny z małymi dziećmi	80	12,5%	23,1%
Młodzież i młodzi dorośli (do 35 r.ż.)	129	20,2%	37,2%
Uchodźcy i migranci ekonomiczni	4	,6%	1,2%
Inne	4	,6%	1,2%
Żadna z grup nie powinna otrzymać szczególnego wsparcia	12	1,9%	3,5%
Ogółem	638	100,0%	183,9%

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Osoby zainteresowane założeniem własnej firmy (start-up'y) lub podmioty gospodarcze chcące rozwijać swoją działalność w Ostrowcu Świętokrzyskim	55,1%	62,3%
Osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji np. osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, samotne	46,5%	40,0%
Osoby i organizacje zaangażowane w życia miasta, wolontariusze, społecznicy	20,7%	20,8%
Rodziny z małymi dziećmi	21,7%	26,2%
Młodzież i młodzi dorośli (do 35 r.ż.)	39,4%	36,9%
Uchodźcy i migranci ekonomiczni	,5%	2,3%
Inne	1,5%	,8%

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Osoby zainteresowane założeniem własnej firmy (start-up'y) lub podmioty gospodarcze chcące rozwijać swoją działalność w Ostrowcu Świętokrzyskim	52,1%	58,1%	61,2%
Osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji np. osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, samotne	42,3%	39,5%	67,3%
Osoby i organizacje zaangażowane w życie miasta, wolontariusze, społecznicy	22,5%	20,9%	16,3%
Rodziny z małymi dziećmi	22,5%	24,2%	24,5%
Młodzież i młodzi dorośli (do 35 r.ż.)	42,3%	41,9%	18,4%
Uchodźcy i migranci ekonomiczni	4,2%	,5%	0,0%
Inne	1,4%	,9%	2,0%

K5 Które z rozwiązań chciałby Pan(i) zobaczyć w Ostrowcu Świętokrzyskim? Które są dla Pana(i) na tyle interesujące bądź potrzebne, że chciałby Pan(i) by pojawiły się w Ostrowcu Świętokrzyskim? * Proszę wybrać co najwyżej 3 odpowiedzi

	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Przestrzeń np. w postaci inkubatora przedsiębiorczości, w której potencjalni przedsiębiorcy przy wsparciu miasta mogliby rozwijać swoje pomysły w branży produkcyjnej	124	13,5%	35,7%
Uwolnienie przestrzeni osiedlowych od altan śmietnikowych i ukrycie pojemników na śmieci pod ziemią]	113	12,3%	32,6%
Objęcie centrum miasta Strefą Tempo 30 – ograniczenie prędkości do 30km/h i wdrożenie preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego	59	6,4%	17,0%
Lokal gastronomiczny prowadzony przez osoby z niepełnosprawnościami	49	5,3%	14,1%
Nowoczesny system monitoringu umożliwiający poprawę bezpieczeństwa w mieście	122	13,3%	35,2%
Przestrzeń dla rozwoju organizacji pozarządowych i realizacji inicjatyw mieszkańców i ich przedstawicieli (np. Rady Seniorów czy Młodzieżowej Rady Miasta)	82	8,9%	23,6%
Profilaktyczne i darmowe akcje szczepień dla mieszkańców	61	6,7%	17,6%
Możliwość testowania nowoczesnych kompetencji przydanych na rynku pracy przez uczniów ostrowieckich szkół np.: związanych z automatyką/robotyką, e-sportem, obrabiarkami sterowanymi numerycznie, sztuczną inteligencją itp.	108	11,8%	31,1%
Nowoczesny piłkarski ośrodek treningowy	25	2,7%	7,2%
„Odbetonowanie” miasta, nowe tereny zielone	174	19,0%	50,1%
Ogółem	917	100,0%	264,3%

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Przestrzeń np. w postaci inkubatora przedsiębiorczości, w której potencjalni przedsiębiorcy przy wsparciu miasta mogliby rozwijać swoje pomysły w branży produkcyjnej	29,7%	45,7%
Uwolnienie przestrzeni osiedlowych od altan śmietnikowych i ukrycie pojemników na śmieci pod ziemią]	30,7%	37,0%
Objęcie centrum miasta Strefą Tempo 30 – ograniczenie prędkości do 30km/h i wdrożenie preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego	17,3%	16,7%
Lokal gastronomiczny prowadzony przez osoby z niepełnosprawnościami	16,3%	10,9%
Nowoczesny system monitoringu umożliwiający poprawę bezpieczeństwa w mieście	36,1%	31,9%
Przestrzeń dla rozwoju organizacji pozarządowych i realizacji inicjatyw mieszkańców i ich przedstawicieli (np. Rady Seniorów czy Młodzieżowej Rady Miasta)	26,7%	19,6%
Profilaktyczne i darmowe akcje szczepień dla mieszkańców	19,3%	15,2%
Możliwość testowania nowoczesnych kompetencji przydanych na rynku pracy przez uczniów ostrowieckich szkół np.: związanych z automatyką/robotyką, e-sportem, obrabiarkami sterowanymi numerycznie, sztuczną inteligencją itp.	33,2%	29,0%
Nowoczesny piłkarski ośrodek treningowy	4,0%	11,6%
„Odbetonowanie” miasta, nowe tereny zielone	51,5%	47,1%

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Przestrzeń np. w postaci inkubatora przedsiębiorczości, w której potencjalni przedsiębiorcy przy wsparciu miasta mogliby rozwijać swoje pomysły w branży produkcyjnej	41,1%	36,5%	25,0%
Uwolnienie przestrzeni osiedlowych od altan śmietnikowych i ukrycie pojemników na śmieci pod ziemią]	28,8%	33,3%	34,6%
Objęcie centrum miasta Strefą Tempo 30 – ograniczenie prędkości do 30km/h i wdrożenie preferencji dla ruchu pieszego i rowerowego	20,5%	15,3%	19,2%
Lokal gastronomiczny prowadzony przez osoby z niepełnosprawnościami	15,1%	14,9%	9,6%
Nowoczesny system monitoringu umożliwiający poprawę bezpieczeństwa w mieście	28,8%	35,1%	44,2%
Przestrzeń dla rozwoju organizacji pozarządowych i realizacji inicjatyw mieszkańców i ich przedstawicieli (np. Rady Seniorów czy Młodzieżowej Rady Miasta)	31,5%	19,4%	30,8%
Profilaktyczne i darmowe akcje szczepień dla mieszkańców	9,6%	18,5%	25,0%
Możliwość testowania nowoczesnych kompetencji przydanych na rynku pracy przez uczniów ostrowieckich szkół np.: związanych z automatyką/robotyką, e-sportem, obrabiarkami sterowanymi numerycznie, sztuczną inteligencją itp.	37,0%	30,2%	26,9%
Nowoczesny piłkarski ośrodek treningowy	12,3%	5,9%	5,8%
„Odbetonowanie” miasta, nowe tereny zielone	42,5%	53,2%	48,1%

KL6 Czy wśród znajomych, z którymi utrzymuje Pan/i stałe kontakty są osoby...

	Tak	Nie	Nie wiem
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Dużo starsze lub dużo młodsze niż Pan/i	78,9%	16,6%	4,5%
Znacznie zamożniejsze / znacznie uboższe niż Pan/i	57,1%	17,4%	25,5%
O innym poziomie wykształcenia niż Pan/i	70,4%	17,0%	12,6%
O innych poglądach religijnych/politycznych niż Pan/i	58,7%	17,0%	24,3%
Osoby z niepełnosprawnościami	65,2%	24,3%	10,5%
Obcokrajowcy (uchodźcy, migranci ekonomiczni)	18,2%	70,4%	11,3%

		Płeć	
		Kobieta	Mężczyzna
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Dużo starsze lub dużo młodsze niż Pan/i	Tak	80,3%	78,4%
	Nie	14,5%	18,2%
	Nie wiem	5,3%	3,4%
Znacznie zamożniejsze / znacznie uboższe niż Pan/i	Tak	52,6%	65,9%
	Nie	17,1%	17,0%
	Nie wiem	30,3%	17,0%
O innym poziomie wykształcenia niż Pan/i	Tak	69,1%	73,9%
	Nie	17,1%	15,9%
	Nie wiem	13,8%	10,2%
O innych poglądach religijnych/politycznych niż Pan/i	Tak	58,6%	60,2%
	Nie	17,8%	15,9%
	Nie wiem	23,7%	23,9%
Osoby z niepełnosprawnościami	Tak	67,8%	60,2%
	Nie	24,3%	25,0%
	Nie wiem	7,9%	14,8%
Obcokrajowcy (uchodźcy, migranci ekonomiczni)	Tak	15,8%	20,5%
	Nie	71,7%	70,5%
	Nie wiem	12,5%	9,1%

		Wiek - przedziały		
		Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Dużo starsze lub dużo młodsze niż Pan/i	Tak	72,5%	80,5%	81,5%
	Nie	19,6%	16,0%	14,8%
	Nie wiem	7,8%	3,6%	3,7%
Znacznie zamożniejsze / znacznie uboższe niż Pan/i	Tak	64,7%	58,0%	37,0%
	Nie	9,8%	17,2%	33,3%
	Nie wiem	25,5%	24,9%	29,6%
O innym poziomie wykształcenia niż Pan/i	Tak	72,5%	69,2%	74,1%
	Nie	13,7%	17,8%	18,5%
	Nie wiem	13,7%	13,0%	7,4%
O innych poglądach religijnych/politycznych niż Pan/i	Tak	60,8%	58,0%	59,3%
	Nie	19,6%	14,8%	25,9%
	Nie wiem	19,6%	27,2%	14,8%
Osoby z niepełnosprawnościami	Tak	49,0%	66,9%	85,2%
	Nie	29,4%	24,3%	14,8%
	Nie wiem	21,6%	8,9%	0,0%
Obcokrajowcy (uchodźcy, migranci ekonomiczni)	Tak	29,4%	15,4%	14,8%
	Nie	58,8%	75,1%	63,0%
	Nie wiem	11,8%	9,5%	22,2%

KL7 Gdyby był/a Pan/i w potrzebie, to czy zna Pan/i kogoś spoza Pana/i rodziny, kogo można poprosić o....

	Tak	Nie
	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Pomoc w znalezieniu pracy	55,6%	44,4%
Pomoc w drobnych naprawach, przeprowadzce, itp.	77,2%	22,8%
Zrobienie zakupów, wyrzucenie śmieci gdy Pan/i jest chory	70,9%	29,1%
Pożyczenie znaczącej kwoty pieniędzy (np. 1000 zł.)	52,2%	47,8%
Zaopiekowanie się dziećmi lub innymi domownikami wymagającymi opieki (osoba starsza/z niepełnosprawnościami; pies/kość)	60,5%	39,5%
Załatwienie wizyty u dobrego lekarza/fizjoterapeuty	59,4%	40,6%
Przypilnowanie domu/mieszkania podczas Pana/i nieobecności	69,2%	30,8%

		Płeć	
		Kobieta	Mężczyzna
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Pomoc w znalezieniu pracy	Tak	55,0%	55,8%
	Nie	45,0%	44,2%
Pomoc w drobnych naprawach, przeprowadzce, itp.	Tak	75,2%	80,4%
	Nie	24,8%	19,6%
Zrobienie zakupów, wyrzucenie śmieci gdy Pan/i jest chory	Tak	72,8%	68,1%
	Nie	27,2%	31,9%
Pożyczenie znaczącej kwoty pieniędzy (np. 1000 zł.)	Tak	50,5%	54,3%
	Nie	49,5%	45,7%
Zaopiekowanie się dziećmi lub innymi domownikami wymagającymi opieki (osoba starsza/z niepełnosprawnościami; pies/kot)	Tak	63,9%	55,8%
	Nie	36,1%	44,2%
Załatwienie wizyty u dobrego lekarza/fizjoterapeuty	Tak	62,9%	53,6%
	Nie	37,1%	46,4%
Przypilnowanie domu/mieszkania podczas Pana/i nieobecności	Tak	71,8%	65,2%
	Nie	28,2%	34,8%

		Wiek - przedziaty		
		Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Pomoc w znalezieniu pracy	Tak	56,2%	56,3%	51,9%
	Nie	43,8%	43,7%	48,1%
Pomoc w drobnych naprawach, przeprowadzce, itp.	Tak	69,9%	80,2%	75,0%
	Nie	30,1%	19,8%	25,0%
Zrobienie zakupów, wyrzucenie śmieci gdy Pan/i jest chory	Tak	64,4%	73,4%	69,2%
	Nie	35,6%	26,6%	30,8%
Pożyczenie znaczącej kwoty pieniędzy (np. 1000 zł.)	Tak	53,4%	52,7%	48,1%
	Nie	46,6%	47,3%	51,9%
Zaopiekowanie się dziećmi lub innymi domownikami wymagającymi opieki (osoba starsza/z niepełnosprawnościami; pies/kość)	Tak	53,4%	64,0%	55,8%
	Nie	46,6%	36,0%	44,2%
Załatwienie wizyty u dobrego lekarza/fizjoterapeuty	Tak	61,6%	58,6%	59,6%
	Nie	38,4%	41,4%	40,4%
Przypilnowanie domu/mieszkania podczas Pana/i nieobecności	Tak	74,0%	68,5%	65,4%
	Nie	26,0%	31,5%	34,6%

KL9 Poniżej zaprezentowano różne rodzaje działań lub wydarzeń. Proszę zaznaczyć, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy słyszał(a) lub angażował(a) się Pan(i) w poniższe działania: *

	NIE słyszałem/am o takich działaniach	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	TAK, słyszałem/am o takich działaniach, ALE osobiście się NIE angażowałem/am
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Akcje sprzątnięcia okolicy, sadzenia drzew i podobne	40,9%	22,8%	36,3%
Pomoc sąsiedzka np. drobne naprawy/zakupy/odbiór dziecka ze szkoły itp.	47,0%	33,4%	19,6%
Koncerty / przedstawienia / wydarzenia kulturalne	9,5%	62,2%	28,2%
Strajki/ protesty / demonstracje w jakiejś sprawie	58,5%	13,3%	28,2%
Zebrania osiedlowe/ rady / wspólnoty mieszkańców	17,9%	39,5%	42,7%
Spotkania wspólnoty parafialnej/religijnej	36,6%	19,6%	43,8%
Konsultacje społeczne organizowane przez miasto/ Wybory do rad społecznych (np. seniorów, młodzieży, kobiet itp.)/ głosowanie w budżecie obywatelskim	19,0%	54,5%	26,5%
Akcje charytatywne (zbiórki itp.)	12,4%	67,4%	20,2%

		Płeć	
		Kobieta	Mężczyzna
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Akcje sprzątnia okolicy, sadzenia drzew i podobne	NIE słyszałem/am o takich działaniach	38,6%	44,2%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	19,8%	26,8%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	41,6%	29,0%
Pomoc sąsiedzka np. drobne naprawy/zakupy/odbiór dziecka ze szkoły itp.	NIE słyszałem/am o takich działaniach	41,1%	54,3%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	35,6%	31,2%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	23,3%	14,5%
Koncerty / przedstawienia / wydarzenia kulturalne	NIE słyszałem/am o takich działaniach	6,9%	13,8%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	64,9%	58,0%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	28,2%	28,3%
Strajki/ protesty / demonstracje w jakiejś sprawie	NIE słyszałem/am o takich działaniach	55,9%	61,6%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	12,9%	14,5%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	31,2%	23,9%
Zebrania osiedlowe/ rady / wspólnoty mieszkańców	NIE słyszałem/am o takich działaniach	13,9%	23,2%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	40,1%	39,1%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	46,0%	37,7%
Spotkania wspólnoty parafialnej/religijnej	NIE słyszałem/am o takich działaniach	32,2%	42,0%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	19,3%	20,3%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	48,5%	37,7%
	NIE słyszałem/am o takich działaniach	15,3%	23,9%

		Płeć	
		Kobieta	Mężczyzna
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Konsultacje społeczne organizowane przez miasto/ Wybory do rad społecznych (np. seniorów, młodzieży, kobiet itp.)/ głosowanie w budżecie obywatelskim Akcje charytatywne (zbiórki itp.)	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	55,4%	53,6%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	29,2%	22,5%
	NIE słyszałem/am o takich działaniach	7,9%	19,6%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	70,8%	61,6%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	21,3%	18,8%

		Wiek - przedziały		
		Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Akcje sprzątnięcia okolicy, sadzenia drzew i podobne	NIE słyszałem/am o takich działaniach	42,5%	38,7%	48,1%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	23,3%	21,6%	26,9%
Pomoc sąsiedzka np. drobne naprawy/zakupy/odbiór dziecka ze szkoły itp.	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	34,2%	39,6%	25,0%
	NIE słyszałem/am o takich działaniach	46,6%	46,8%	48,1%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	35,6%	32,4%	34,6%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	17,8%	20,7%	17,3%
	NIE słyszałem/am o takich działaniach	11,0%	9,0%	9,6%

		Wiek - przedziały		
		Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	
			Starsi (powyżej 60 r.ż.)	
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Koncerty / przedstawienia / wydarzenia kulturalne	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	58,9%	63,1%	63,5%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	30,1%	27,9%	26,9%
Strajki/ protesty / demonstracje w jakiejś sprawie	NIE słyszałem/am o takich działaniach	52,1%	64,0%	44,2%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	16,4%	9,9%	23,1%
Zebrania osiedlowe/ rady / wspólnoty mieszkańców	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	31,5%	26,1%	32,7%
	NIE słyszałem/am o takich działaniach	26,0%	14,9%	19,2%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	31,5%	37,4%	59,6%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	42,5%	47,7%	21,2%
Spotkania wspólnoty parafialnej/religijnej	NIE słyszałem/am o takich działaniach	34,2%	37,4%	36,5%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	21,9%	17,1%	26,9%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	43,8%	45,5%	36,5%
	NIE słyszałem/am o takich działaniach	32,9%	14,4%	19,2%
Konsultacje społeczne organizowane przez miasto/ Wybory do rad społecznych (np. seniorów, młodzieży, kobiet itp.)/ głosowanie w budżecie obywatelskim	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	50,7%	55,0%	57,7%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	16,4%	30,6%	23,1%
	NIE słyszałem/am o takich działaniach	16,4%	9,5%	19,2%
Akcje charytatywne (zbiórki itp.)	TAK, słyszałem/am o takich działaniach i angażowałem/am się w nie osobiście	61,6%	72,1%	55,8%
	TAK, słyszałem/am o takich działaniach , ALE osobiście się NIE angażowałem/am	21,9%	18,5%	25,0%

KL10 Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poświęcił/a Pan(i) swój wolny czas na dobrowolną i nieodpłatną pomoc/pracę na rzecz

	Tak	Nie
	% z N w wierszu	% z N w wierszu
swoich sąsiadów	61,4%	38,6%
osoby lub osób, których Pan/i NIE znał/a	50,4%	49,6%
społeczności, środowiska naturalnego lub miasta	48,4%	51,6%
organizacji społecznej (stowarzyszenia, fundacji) np. kluby sportowe, organizacje młodzieżowe, wspólnoty religijne, grupy artystyczne, rady rodziców, związki zawodowe itp.	51,6%	48,4%

		Płeć	
		Kobieta	Mężczyzna
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
swoich sąsiadów	Tak	65,3%	55,1%
	Nie	34,7%	44,9%
osoby lub osób, których Pan/i NIE znał/a	Tak	55,4%	44,2%
	Nie	44,6%	55,8%
społeczności, środowiska naturalnego lub miasta	Tak	48,5%	47,1%
	Nie	51,5%	52,9%
organizacji społecznej (stowarzyszenia, fundacji) np. kluby sportowe, organizacje młodzieżowe, wspólnoty religijne, grupy artystyczne, rady rodziców, związki zawodowe itp.	Tak	50,0%	52,2%
	Nie	50,0%	47,8%

		Wiek - przedziały		
		Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
swoich sąsiadów	Tak	49,3%	65,8%	59,6%
	Nie	50,7%	34,2%	40,4%
osoby lub osób, których Pan/i NIE znał/a	Tak	56,2%	50,0%	44,2%
	Nie	43,8%	50,0%	55,8%
społeczności, środowiska naturalnego lub miasta	Tak	52,1%	45,9%	53,8%
	Nie	47,9%	54,1%	46,2%
organizacji społecznej (stowarzyszenia, fundacji) np. kluby sportowe, organizacje młodzieżowe, wspólnoty religijne, grupy artystyczne, rady rodziców, związki zawodowe itp.	Tak	57,5%	50,9%	46,2%
	Nie	42,5%	49,1%	53,8%

KS11 Czy sądzi Pan(i), że byłby/byłaby Pan/i w stanie wpłynąć na decyzje dotyczące... *

	zdecydowanie tak	raczej tak	trudno powiedzieć	raczej nie	zdecydowanie nie
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
sposobu działania lokalnej szkoły	8,1%	21,3%	32,9%	23,6%	14,1%
programu wydarzeń kulturalnych w mieście	7,8%	17,0%	32,6%	27,1%	15,6%
sposobu działania Urzędu Miasta (np. organizacji pracy, godzin otwarcia, sposobu informowania)	9,2%	12,7%	29,7%	25,1%	23,3%
planów władz lokalnych dotyczących inwestycji w mieście	8,9%	14,7%	32,0%	23,3%	21,0%
zagospodarowania przestrzeni publicznej	9,2%	18,7%	31,7%	23,3%	17,0%

	Średnia	N	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum
sposobu działania lokalnej szkoły	2,86	347	1,149	1	5
programu wydarzeń kulturalnych w mieście	2,74	347	1,146	1	5
sposobu działania Urzędu Miasta (np. organizacji pracy, godzin otwarcia, sposobu informowania)	2,59	347	1,233	1	5
planów władz lokalnych dotyczących inwestycji w mieście	2,67	347	1,215	1	5
zagospodarowania przestrzeni publicznej	2,80	347	1,197	1	5

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	Średnia	Średnia
sposobu działania lokalnej szkoły	2,79	2,93
programu wydarzeń kulturalnych w mieście	2,64	2,86
sposobu działania Urzędu Miasta (np. organizacji pracy, godzin otwarcia, sposobu informowania)	2,47	2,72
planów władz lokalnych dotyczących inwestycji w mieście	2,54	2,81
zagospodarowania przestrzeni publicznej	2,68	2,93

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	Średnia	Średnia	Średnia
sposobu działania lokalnej szkoły	3,18	2,77	2,75
programu wydarzeń kulturalnych w mieście	3,04	2,65	2,73
sposobu działania Urzędu Miasta (np. organizacji pracy, godzin otwarcia, sposobu informowania)	2,77	2,51	2,71
planów władz lokalnych dotyczących inwestycji w mieście	2,90	2,59	2,69
zagospodarowania przestrzeni publicznej	3,14	2,69	2,77

KS12 Proszę zaznaczyć, do jakiego stopnia zgadza się Pan(i) z następującymi stwierdzeniami? *

	zdecydowanie się zgadzam	raczej się zgadzam	trudno powiedzieć	raczej się nie zgadzam	zdecydowanie się nie zgadzam
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Czuję się bardzo przywiązany(a) do Ostrowca Świętokrzyskiego	29,1%	29,1%	18,4%	9,5%	13,8%
Chciał(a)bym, żeby moje dzieci w przyszłości żyły w Ostrowcu Świętokrzyskim	12,7%	14,4%	33,4%	20,7%	18,7%
Czuję się zmotywowany(a) do zaangażowania się w pracę organizacji pozarządowych w moim mieście.	16,1%	25,6%	28,8%	17,3%	12,1%
Uważam, że warto angażować się w działania organizacji pozarządowych, aby mieć realny wpływ na rozwój mojego miasta.	24,8%	34,3%	23,9%	8,4%	8,6%
W moim mieście jest wystarczająco dużo możliwości dla rozwoju nowych działalności gospodarczych	6,9%	19,0%	36,0%	21,6%	16,4%
Lokalne władze odpowiednio wspierają rozwój nowych firm	7,8%	20,7%	43,2%	18,2%	10,1%
Osoby z niepełnosprawnościami napotykają bariery w procesie aktywizacji zawodowej	14,7%	24,5%	43,8%	11,5%	5,5%
Lokalne władze i organizacje pozarządowe robią wystarczająco dużo, aby wspierać aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami	8,4%	20,2%	47,8%	16,7%	6,9%
Realizowane przez lokalne władze programy zdrowotne i profilaktyczne są wystarczające	8,4%	23,9%	34,0%	23,1%	10,7%

	Średnia	N	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum
Czuję się bardzo przywiązany(a) do Ostrowca Świętokrzyskiego	3,50	347	1,363	1	5
Chciał(a)bym, żeby moje dzieci w przyszłości żyły w Ostrowcu Świętokrzyskim	2,82	347	1,256	1	5
Czuję się zmotywowany(a) do zaangażowania się w pracę organizacji pozarządowych w moim mieście.	3,16	347	1,240	1	5
Uważam, że warto angażować się w działania organizacji pozarządowych, aby mieć realny wpływ na rozwój mojego miasta.	3,58	347	1,195	1	5
W moim mieście jest wystarczająco dużo możliwości dla rozwoju nowych działalności gospodarczych	2,78	347	1,139	1	5
Lokalne władze odpowiednio wspierają rozwój nowych firm	2,98	347	1,052	1	5
Osoby z niepełnosprawnościami napotykają bariery w procesie aktywizacji zawodowej	3,31	347	1,035	1	5
Lokalne władze i organizacje pozarządowe robią wystarczająco dużo, aby wspierać aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami	3,06	347	,989	1	5
Realizowane przez lokalne władze programy zdrowotne i profilaktyczne są wystarczające	2,96	347	1,110	1	5

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	Średnia	Średnia
Czuję się bardzo przywiązany(a) do Ostrowca Świętokrzyskiego	3,53	3,42
Chciał(a)bym, żeby moje dzieci w przyszłości żyły w Ostrowcu Świętokrzyskim	2,79	2,83
Czuję się zmotywowany(a) do zaangażowania się w pracę organizacji pozarządowych w moim mieście.	3,19	3,09
Uważam, że warto angażować się w działania organizacji pozarządowych, aby mieć realny wpływ na rozwój mojego miasta.	3,56	3,59
W moim mieście jest wystarczająco dużo możliwości dla rozwoju nowych działalności gospodarczych	2,78	2,76
Lokalne władze odpowiednio wspierają rozwój nowych firm	3,03	2,89
Osoby z niepełnosprawnościami napotykają bariery w procesie aktywizacji zawodowej	3,37	3,24
Lokalne władze i organizacje pozarządowe robią wystarczająco dużo, aby wspierać aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami	3,09	3,01
Realizowane przez lokalne władze programy zdrowotne i profilaktyczne są wystarczające	2,94	2,97

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	Średnia	Średnia	Średnia
Czuję się bardzo przywiązany(a) do Ostrowca Świętokrzyskiego	3,19	3,61	3,48
Chciał(a)bym, żeby moje dzieci w przyszłości żyły w Ostrowcu Świętokrzyskim	2,63	2,76	3,31
Czuję się zmotywowany(a) do zaangażowania się w pracę organizacji pozarządowych w moim mieście.	3,19	3,11	3,37
Uważam, że warto angażować się w działania organizacji pozarządowych, aby mieć realny wpływ na rozwój mojego miasta.	3,59	3,55	3,69
W moim mieście jest wystarczająco dużo możliwości dla rozwoju nowych działalności gospodarczych	2,67	2,72	3,23
Lokalne władze odpowiednio wspierają rozwój nowych firm	2,85	2,97	3,19
Osoby z niepełnosprawnościami napotykają bariery w procesie aktywizacji zawodowej	3,42	3,27	3,33
Lokalne władze i organizacje pozarządowe robią wystarczająco dużo, aby wspierać aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami	3,16	3,03	3,08
Realizowane przez lokalne władze programy zdrowotne i profilaktyczne są wystarczające	3,00	2,93	3,06

P14 W jakim stopniu pod względem architektonicznym i urbanistycznym (tj. wyglądu, rozmieszczenia w przestrzeni i wygody użytkowania zabudowy), podoba się Panu(i) Ostrowiec Świętokrzyski? *

	Zdecydowanie mi się nie podoba	Raczej mi się nie podoba	Raczej mi się podoba	Zdecydowanie mi się podoba	Trudno powiedzieć
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
W jakim stopniu pod względem architektonicznym i urbanistycznym (tj. wyglądu, rozmieszczenia w przestrzeni i wygody użytkowania zabudowy), podoba się Panu(i) Ostrowiec Świętokrzyski?	7,8%	18,4%	53,6%	11,0%	9,2%
Średnia		N	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum
		2,75	315	,777	1 4
		Płeć			
		Kobieta		Mężczyzna	
		Średnia		Średnia	
W jakim stopniu pod względem architektonicznym i urbanistycznym (tj. wyglądu, rozmieszczenia w przestrzeni i wygody użytkowania zabudowy), podoba się Panu(i) Ostrowiec Świętokrzyski?			2,73	2,77	
			Wiek - przedziały		
			Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
			Średnia	Średnia	Średnia
W jakim stopniu pod względem architektonicznym i urbanistycznym (tj. wyglądu, rozmieszczenia w przestrzeni i wygody użytkowania zabudowy), podoba się Panu(i) Ostrowiec Świętokrzyski?			2,57	2,75	2,96

P15 Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) wygląd... *

	1 - W ogóle mi się nie podoba(-ja)	2	3	4	5 - Bardzo mi się podoba(-ja)	Trudno powiedzieć
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
budynku, w którym Pan/Pani mieszka?	5,8%	10,1%	20,5%	30,5%	28,0%	5,2%
najbliższego otoczenia budynku, w którym Pan/Pani mieszka (klatek schodowych, podwórek, altan śmietnikowych itp.)?	9,8%	12,1%	27,7%	30,0%	17,0%	3,5%
sklepów, punktów usługowych w Pana/Pani okolicy?	4,6%	10,4%	29,7%	37,8%	16,4%	1,2%
obiektów publicznych znajdujących w Pana/Pani okolicy (ośrodków kultury, bibliotek, szkół, kościołów, przychodni itp.)?	5,2%	9,2%	23,9%	41,5%	19,0%	1,2%
małej architektury w sąsiedztwie (ławki, latarnie, kosze na śmieci, stojaki rowerowe, elementy do ćwiczeń, place zabaw)?	9,5%	14,7%	29,1%	32,0%	12,4%	2,3%
terenów zieleni publicznej (parków, skwerów itp.) w Pana/Pani okolicy?	6,6%	10,7%	30,0%	30,3%	21,3%	1,2%

	Średnia	N	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum
budynku, w którym Pan/Pani mieszka?	3,68	329	1,178	1	5
najbliższego otoczenia budynku, w którym Pan/Pani mieszka (klatek schodowych, podwórek, altan śmietnikowych itp.)?	3,33	335	1,199	1	5
sklepów, punktów usługowych w Pana/Pani okolicy?	3,52	343	1,037	1	5
obiektów publicznych znajdujących w Pana/Pani okolicy (ośrodków kultury, bibliotek, szkół, kościołów, przychodni itp.).	3,61	343	1,062	1	5
małej architektury w sąsiedztwie (ławki, latarnie, kosze na śmieci, stojaki rowerowe, elementy do ćwiczeń, place zabaw)?	3,24	339	1,150	1	5
terenów zieleni publicznej (parków, skwerów itp.) w Pana/Pani okolicy?	3,50	343	1,142	1	5

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	Średnia	Średnia
budynku, w którym Pan/Pani mieszka?	3,77	3,54
najbliższego otoczenia budynku, w którym Pan/Pani mieszka (klatek schodowych, podwórek, altan śmietnikowych itp.)?	3,38	3,26
sklepów, punktów usługowych w Pana/Pani okolicy?	3,58	3,43
obiektów publicznych znajdujących w Pana/Pani okolicy (ośrodków kultury, bibliotek, szkół, kościołów, przychodni itp.).	3,68	3,50
małej architektury w sąsiedztwie (ławki, latarnie, kosze na śmieci, stojaki rowerowe, elementy do ćwiczeń, place zabaw)?	3,23	3,26
terenów zieleni publicznej (parków, skwerów itp.) w Pana/Pani okolicy?	3,62	3,36

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	Średnia	Średnia	Średnia
budynku, w którym Pan/Pani mieszka?	3,31	3,82	3,63
najbliższego otoczenia budynku, w którym Pan/Pani mieszka (klatek schodowych, podwórek, altan śmietnikowych itp.)?	3,17	3,41	3,20
sklepów, punktów usługowych w Pana/Pani okolicy?	3,51	3,50	3,61
obiektów publicznych znajdujących w Pana/Pani okolicy (ośrodków kultury, bibliotek, szkół, kościołów, przychodni itp.).	3,45	3,70	3,42
małej architektury w sąsiedztwie (ławki, latarnie, kosze na śmieci, stojaki rowerowe, elementy do ćwiczeń, place zabaw)?	3,15	3,29	3,12
terenów zieleni publicznej (parków, skwerów itp.) w Pana/Pani okolicy?	3,16	3,58	3,62

P17 Kto według Pana/Pani ma największy wpływ na to, jak wyglądają nasze miasta (estetyka, sposób urządzenia przestrzeni i jakość zabudowy)? Proszę ułożyć swoisty ranking - gdzie na szczycie znajdują się najbardziej wpływowi gracze, a im niższa pozycja w zestawieniu, tym mniejszy postrzegany wpływ. *

	Władze lokalne/ Urzędnicy samorządowi	Architekci/Projektanci	Inwestorzy (także indywidualni – budowa własnego domu) /deweloperzy.	Mieszkańcy	Aktywiści, społecznicy
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
[Ranga 1]	58,8%	11,5%	13,0%	12,1%	4,6%
[Ranga 2]	17,3%	21,9%	38,0%	10,7%	12,1%
[Ranga 3]	12,1%	32,3%	23,3%	17,9%	14,4%
[Ranga 4]	7,8%	21,0%	16,1%	25,1%	30,0%
[Ranga 5]	4,0%	13,3%	9,5%	34,3%	38,9%

	Władze lokalne/ Urzędnicy samorządowi	Architekci/Projektanci	Inwestorzy (także indywidualni – budowa własnego domu) /deweloperzy.	Mieszkańcy	Aktywiści, społecznicy
Pierwsze miejsce 5 pkt. ostatnie 1 pkt.	Liczebność	Liczebność	Liczebność	Liczebność	Liczebność
[Ranguj 1]	204	40	45	42	16
[Ranguj 2]	60	76	132	37	42
[Ranguj 3]	42	112	81	62	50
[Ranguj 4]	27	73	56	87	104
[Ranguj 5]	14	46	33	119	135
Suma wskazań	347	347	347	347	347
RANKING	1454	1032	1141	837	741

RANKING - pierwsze miejsce 5 pkt. ostatnie 1 pkt.	Władze lokalne/ Urzędnicy samorządowi	Architekci/Projektanci	Inwestorzy (także indywidualni – budowa własnego domu) /deweloperzy.	Mieszkańcy	Aktywiści, społecznicy
Kobieta	849	603	657	480	441
Mężczyzna	577	404	463	336	290

RANKING - pierwsze miejsce 5 pkt. ostatnie 1 pkt.	Władze lokalne/ Urzędnicy samorządowi	Architekci/Projektanci	Inwestorzy (także indywidualni – budowa własnego domu) /deweloperzy.	Mieszkańcy	Aktywiści, społecznicy
Młodzi (do 35 roku życia)	295	198	237	195	170
W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	951	675	743	508	453
Starsi (powyżej 60 r.ż.)	208	159	161	134	118

P18 Czy zgadza się Pan(i) z następującymi stwierdzeniami (opiniami):

	Generalnie się zgadzam	Generalnie się NIE zgadzam
	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Ładna zabudowa i otoczenie sprawiają, że ludzie lepiej się czują	96,8%	3,2%
Zadbana przestrzeń sprzyja rozwojowi lokalnych biznesów	92,2%	7,8%
Jest dla mnie ważne, wśród jakich budynków albo w jakim otoczeniu mieszkam	95,4%	4,6%
Przestrzeń publiczna jest traktowana jako „ziemia niczyja” – mieszkańcy nie czują współodpowiedzialności za jej wygląd i nie jest dla nich ważna	60,2%	39,8%
Przy realizacjach związanych z przestrzeniami publicznymi warto ponieść większe koszty by zapewnić wyższą jakość i estetykę projektu	92,5%	7,5%
Sposób zaplanowania i urządzenia przestrzeni publicznej wpływa na jakość życia społeczności lokalnej	96,3%	3,7%
Zieleń miejska jest koniecznym elementem przestrzeni publicznej	97,1%	2,9%

	Płeć			
	Kobieta		Mężczyzna	
	Generalnie się zgadzam	Generalnie się NIE zgadzam	Generalnie się zgadzam	Generalnie się NIE zgadzam
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Ładna zabudowa i otoczenie sprawiają, że ludzie lepiej się czują	97,5%	2,5%	97,8%	2,2%
Zadbana przestrzeń sprzyja rozwojowi lokalnych biznesów	93,1%	6,9%	92,0%	8,0%
Jest dla mnie ważne, wśród jakich budynków albo w jakim otoczeniu mieszkam	95,5%	4,5%	96,4%	3,6%
Przestrzeń publiczna jest traktowana jako „ziemia niczyja” – mieszkańcy nie czują współodpowiedzialności za jej wygląd i nie jest dla nich ważna	58,4%	41,6%	63,0%	37,0%
Przy realizacjach związanych z przestrzeniami publicznymi warto ponieść większe koszty by zapewnić wyższą jakość i estetykę projektu	94,1%	5,9%	90,6%	9,4%
Sposób zaplanowania i urządzenia przestrzeni publicznej wpływa na jakość życia społeczności lokalnej	97,0%	3,0%	96,4%	3,6%
Zieleń miejska jest koniecznym elementem przestrzeni publicznej	98,0%	2,0%	97,8%	2,2%

	Wiek - przedziały					
	Młodzi (do 35 roku życia)		W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)		Starsi (powyżej 60 r.ż.)	
	Generalnie się zgadzam	Generalnie się NIE zgadzam	Generalnie się zgadzam	Generalnie się NIE zgadzam	Generalnie się zgadzam	Generalnie się NIE zgadzam
	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu	% z N w wierszu
Ładna zabudowa i otoczenie sprawiają, że ludzie lepiej się czują	90,4%	9,6%	98,6%	1,4%	98,1%	1,9%
Zadbana przestrzeń sprzyja rozwojowi lokalnych biznesów	84,9%	15,1%	93,7%	6,3%	96,2%	3,8%
Jest dla mnie ważne, wśród jakich budynków albo w jakim otoczeniu mieszkam	87,7%	12,3%	97,7%	2,3%	96,2%	3,8%
Przestrzeń publiczna jest traktowana jako „ziemia niczyja” – mieszkańcy nie czują współodpowiedzialności za jej wygląd i nie jest dla nich ważna	69,9%	30,1%	57,7%	42,3%	57,7%	42,3%
Przy realizacjach związanych z przestrzeniami publicznymi warto ponieść większe koszty by zapewnić wyższą jakość i estetykę projektu	83,6%	16,4%	94,6%	5,4%	96,2%	3,8%
Sposób zaplanowania i urządzenia przestrzeni publicznej wpływa na jakość życia społeczności lokalnej	90,4%	9,6%	98,2%	1,8%	96,2%	3,8%
Zieleń miejska jest koniecznym elementem przestrzeni publicznej	90,4%	9,6%	99,1%	,9%	98,1%	1,9%

P19 Przypuśćmy, że z różnych powodów decyduje się Pan(i) na zmianę dotychczasowego miejsca zamieszkania. Które z poniższych elementów byłyby istotne przy wyborze nowego mieszkania lub domu w Ostrowcu Świętokrzyskim? Proszę wskazać 3 kluczowe elementy. * Proszę wybrać co najwyżej 3 odpowiedzi

	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Bezpieczna okolica (monitoring, brak nielegalnego graffiti, oznak wandalizmu, nielegalnego parkowania)	151	15,0%	43,5%
Czyste, zadbane chodniki, ulice.	61	6,1%	17,6%
Dobra komunikacja z innymi dzielnicami, dobry dojazd do miejsca zamieszkania, dobry dojazd do miejsca pracy.	144	14,3%	41,5%
Zagospodarowanie okolicy, jakość i dostępność małej architektury.	50	5,0%	14,4%
Zastosowane ekologiczne i energooszczędne rozwiązania w budynku i jego bezpośrednim otoczeniu	63	6,3%	18,2%
Dużo zieleni i wolnej przestrzeni w otoczeniu miejsca zamieszkania.	186	18,5%	53,6%
Wygląd zewnętrzny budynku.	44	4,4%	12,7%
Przestrzeń publiczna w okolicy/ dostępne miejsca spotkań jak np.: rynek, park, place zabaw.	64	6,3%	18,4%
Obecność w okolicy obiektów użyteczności publicznej, takich jak: urzędy, sklepy, boiska, basen, szkoły, przedszkola, przychodnie itp.	118	11,7%	34,0%
Możliwość uczestniczenia w życiu lokalnej społeczności i współdecydowania o sprawach kluczowych dla jej rozwoju.	29	2,9%	8,4%
Bliskość miejsca pracy.	98	9,7%	28,2%
Ogółem	1008	100,0%	290,5%

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Bezpieczna okolica (monitoring, brak nielegalnego graffiti, oznak wandalizmu, nielegalnego parkowania)	49,5%	35,5%
Czyste, zadbane chodniki, ulice.	13,4%	22,5%
Dobra komunikacja z innymi dzielnicami, dobry dojazd do miejsca zamieszkania, dobry dojazd do miejsca pracy.	45,0%	37,7%
Zagospodarowanie okolicy, jakość i dostępność małej architektury.	11,4%	19,6%
Zastosowane ekologiczne i energooszczędne rozwiązania w budynku i jego bezpośrednim otoczeniu	19,8%	15,9%
Dużo zieleni i wolnej przestrzeni w otoczeniu miejsca zamieszkania.	54,5%	52,2%
Wygląd zewnętrzny budynku.	14,9%	10,1%
Przestrzeń publiczna w okolicy/ dostępne miejsca spotkań jak np.: rynek, park, place zabaw.	15,8%	21,7%
Obecność w okolicy obiektów użyteczności publicznej, takich jak: urzędy, sklepy, boiska, baseny, szkoły, przedszkola, przychodnie itp.	37,1%	29,7%
Możliwość uczestniczenia w życiu lokalnej społeczności i współdecydowania o sprawach kluczowych dla jej rozwoju.	8,9%	8,0%
Bliskość miejsca pracy.	22,8%	34,8%

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Bezpieczna okolica (monitoring, brak nielegalnego graffiti, oznak wandalizmu, nielegalnego parkowania)	28,8%	48,6%	42,3%
Czyste, zadbane chodniki, ulice.	24,7%	15,3%	17,3%
Dobra komunikacja z innymi dzielnicami, dobry dojazd do miejsca zamieszkania, dobry dojazd do miejsca pracy.	45,2%	40,1%	42,3%
Zagospodarowanie okolicy, jakość i dostępność małej architektury.	13,7%	14,0%	17,3%
Zastosowane ekologiczne i energooszczędne rozwiązania w budynku i jego bezpośrednim otoczeniu	11,0%	18,5%	26,9%
Dużo zieleni i wolnej przestrzeni w otoczeniu miejsca zamieszkania.	47,9%	54,5%	57,7%
Wygląd zewnętrzny budynku.	9,6%	14,9%	7,7%
Przestrzeń publiczna w okolicy/ dostępne miejsca spotkań jak np.: rynek, park, place zabaw.	20,5%	16,2%	25,0%
Obecność w okolicy obiektów użyteczności publicznej, takich jak: urzędy, sklepy, boiska, basen, szkoły, przedszkola, przychodnie itp.	32,9%	36,0%	26,9%
Możliwość uczestniczenia w życiu lokalnej społeczności i współdecydowania o sprawach kluczowych dla jej rozwoju.	19,2%	4,5%	9,6%
Bliskość miejsca pracy.	35,6%	28,4%	17,3%

M1 Wiek

	Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Młodzi (do 35 roku życia)	73	21,0	21,0	21,0
W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	222	64,0	64,0	85,0
Starsi (powyżej 60 r.ż.)	52	15,0	15,0	100,0
Ogółem	347	100,0	100,0	

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Kobieta	53,4%	61,3%	51,9%
Mężczyzna	43,8%	36,5%	48,1%
Inne/Odmowa	2,7%	2,3%	0,0%

M2 Płeć

	Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Kobieta	202	58,2	58,2	58,2
Mężczyzna	138	39,8	39,8	98,0
Inne/Odmowa	7	2,0	2,0	100,0
Ogółem	347	100,0	100,0	

	Płeć		
	Kobieta	Mężczyzna	Inne/Odmowa
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Młodzi (do 35 roku życia)	19,3%	23,2%	28,6%
W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	67,3%	58,7%	71,4%
Starsi (powyżej 60 r.ż.)	13,4%	18,1%	0,0%

M3 Proszę zaznaczyć określenia, które odnoszą się do Pana(i) osoby *

	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Jestem obcokrajowcem (migrantem/uchodźcą)	1	,3%	,3%
Jestem rodzicem małego dziecka/małych dzieci/ kobietą w ciąży	80	22,2%	23,1%
Jestem osobą z niepełnosprawnościami	26	7,2%	7,5%
Jestem seniorem/ seniorką	44	12,2%	12,7%
Mam problemy z poruszaniem się	10	2,8%	2,9%
Żadne z powyższych	200	55,4%	57,6%
Ogółem	361	100,0%	104,0%
	Płeć		
	Kobieta	Mężczyzna	Inne/Odmowa
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Jestem obcokrajowcem (migrantem/uchodźcą)	,5%	0,0%	0,0%
Jestem rodzicem małego dziecka/małych dzieci/ kobietą w ciąży	22,8%	23,9%	14,3%
Jestem osobą z niepełnosprawnościami	9,9%	4,3%	0,0%
Jestem seniorem/ seniorką	10,9%	15,9%	0,0%
Mam problemy z poruszaniem się	3,5%	2,2%	0,0%
Żadne z powyższych	57,9%	55,8%	85,7%
	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Jestem obcokrajowcem (migrantem/uchodźcą)	1,4%	0,0%	0,0%
Jestem rodzicem małego dziecka/małych dzieci/ kobietą w ciąży	28,8%	26,6%	0,0%
Jestem osobą z niepełnosprawnościami	4,1%	4,5%	25,0%
Jestem seniorem/ seniorką	0,0%	,9%	80,8%
Mam problemy z poruszaniem się	1,4%	2,3%	7,7%
Żadne z powyższych	64,4%	66,7%	9,6%

M4 Jakie jest Pana(i) wykształcenie?

	Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
odmowa odpowiedzi	13	3,7	3,7	3,7
podstawowe	13	3,7	3,7	7,5
gimnazjalne	1	,3	,3	7,8
zasadnicze zawodowe	12	3,5	3,5	11,2
średnie (liceum, technikum)	68	19,6	19,6	30,8
pomaturalne/ policealne	15	4,3	4,3	35,2
wyższe	225	64,8	64,8	100,0
Ogółem	347	100,0	100,0	
		Płeć		
		Kobieta	Mężczyzna	
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	
odmowa odpowiedzi		3,5%	2,2%	
podstawowe		2,0%	5,8%	
gimnazjalne		0,0%	,7%	
zasadnicze zawodowe		3,0%	4,3%	
średnie (liceum, technikum)		16,8%	24,6%	
pomaturalne/ policealne		5,0%	3,6%	
wyższe		69,8%	58,7%	
		Wiek - przedziały		
		Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
		% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
odmowa odpowiedzi	8,2%	3,2%	0,0%	
podstawowe	12,3%	1,4%	1,9%	
gimnazjalne	1,4%	0,0%	0,0%	
zasadnicze zawodowe	5,5%	2,7%	3,8%	
średnie (liceum, technikum)	42,5%	10,4%	26,9%	
pomaturalne/ policealne	1,4%	4,5%	7,7%	
wyższe	28,8%	77,9%	59,6%	

M6 Jak ocenił(a)by Pan(i) swoją sytuację materialną?

	Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Żyję bardzo biednie – nie starcza mi nawet na podstawowe potrzeby	5	1,4	1,4	1,4
Żyję skromnie – muszę na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	39	11,2	11,2	12,7
Żyję średnio – wystarcza mi na co dzień, ale muszę oszczędzać na poważniejsze zakupy	171	49,3	49,3	62,0
Żyję dobrze – wystarcza mi na wiele bez specjalnego oszczędzania	104	30,0	30,0	91,9
Żyję bardzo dobrze – mogę pozwolić sobie na pewien luksus	18	5,2	5,2	97,1
Trudno powiedzieć	10	2,9	2,9	100,0
Ogółem	347	100,0	100,0	
	Płeć			
	Kobieta		Mężczyzna	
	% z N w kolumnie		% z N w kolumnie	
Żyję bardzo biednie – nie starcza mi nawet na podstawowe potrzeby		1,0%		2,2%
Żyję skromnie – muszę na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować		8,4%		15,2%
Żyję średnio – wystarcza mi na co dzień, ale muszę oszczędzać na poważniejsze zakupy		55,9%		42,0%
Żyję dobrze – wystarcza mi na wiele bez specjalnego oszczędzania		29,7%		31,2%
Żyję bardzo dobrze – mogę pozwolić sobie na pewien luksus		2,5%		8,7%
Trudno powiedzieć		2,5%		,7%
	Wiek - przedziały			
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)	
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	
Żyję bardzo biednie – nie starcza mi nawet na podstawowe potrzeby	5,5%	0,0%	1,9%	
Żyję skromnie – muszę na co dzień bardzo oszczędnie gospodarować	19,2%	8,6%	11,5%	
Żyję średnio – wystarcza mi na co dzień, ale muszę oszczędzać na poważniejsze zakupy	35,6%	53,6%	50,0%	
Żyję dobrze – wystarcza mi na wiele bez specjalnego oszczędzania	28,8%	31,5%	25,0%	
Żyję bardzo dobrze – mogę pozwolić sobie na pewien luksus	5,5%	4,1%	9,6%	
Trudno powiedzieć	5,5%	2,3%	1,9%	

M7 Jaka jest obecnie Pana/i sytuacja zawodowa?

	Odpowiedzi		Procent obserwacji
	N	Procent	
Pracuję zawodowo, prowadzę działalność gospodarczą lub gospodarstwo rolne	251	69,1%	72,3%
Pracuję dorywczo	20	5,5%	5,8%
Nie pracuję zawodowo, ale poszukuję pracy	15	4,1%	4,3%
Nie pracuję zawodowo i nie poszukuję pracy (np. prowadzę dom)	7	1,9%	2,0%
Jestem emerytem/tką, rencist/tką	32	8,8%	9,2%
Uczę się, studiuje	31	8,5%	8,9%
Trudno powiedzieć	7	1,9%	2,0%
Ogółem	363	100,0%	104,6%

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Pracuję zawodowo, prowadzę działalność gospodarczą lub gospodarstwo rolne	73,3%	71,7%
Pracuję dorywczo	4,5%	8,0%
Nie pracuję zawodowo, ale poszukuję pracy	5,9%	2,2%
Nie pracuję zawodowo i nie poszukuję pracy (np. prowadzę dom)	3,0%	,7%
Jestem emerytem/tką, rencist/tką	8,9%	10,1%
Uczę się, studiuje	7,9%	9,4%
Trudno powiedzieć	1,5%	2,2%

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
Pracuję zawodowo, prowadzę działalność gospodarczą lub gospodarstwo rolne	37,0%	92,3%	36,5%
Pracuję dorywczo	11,0%	3,6%	7,7%
Nie pracuję zawodowo, ale poszukuję pracy	15,1%	1,8%	0,0%
Nie pracuję zawodowo i nie poszukuję pracy (np. prowadzę dom)	4,1%	1,4%	1,9%
Jestem emerytem/tką, rencistą/tką	0,0%	0,0%	61,5%
Uczę się, studiuje	38,4%	1,4%	0,0%
Trudno powiedzieć	2,7%	2,3%	0,0%

M8 Jak Pan(i) ocenia poziom zadowolenia z konsultacji społecznych prowadzonych przez miasto?

	Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
Skrajnie zadowolony	17	4,9	4,9	4,9
Bardzo zadowolony	96	27,7	27,7	32,6
Trochę zadowolony	180	51,9	51,9	84,4
Trochę niezadowolony	36	10,4	10,4	94,8
Bardzo niezadowolony	14	4,0	4,0	98,8
Skrajnie niezadowolony	4	1,2	1,2	100,0
Ogółem	347	100,0	100,0	

Skala od 0 (skrajnie niezadowolony) do 5 (skrajnie zadowolony)

Średnia	N	Odchylenie standardowe	Minimum	Maksimum
3,16	347	,905	0	5

	Płeć	
	Kobieta	Mężczyzna
	Średnia	Średnia
Jak Pan(i) ocenia poziom zadowolenia z konsultacji społecznych prowadzonych przez miasto?	3,24	3,04

	Wiek - przedziały		
	Młodzi (do 35 roku życia)	W średnim wieku (od 36 do 60 r.ż.)	Starsi (powyżej 60 r.ż.)
	Średnia	Średnia	Średnia
Jak Pan(i) ocenia poziom zadowolenia z konsultacji społecznych prowadzonych przez miasto?	3,26	3,14	3,06

Część II – Wnioski z warsztatowej identyfikacji i analizy interesariuszy

Warsztat poświęcony analizie interesariuszy rozpoczął się od prezentacji założeń Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast oraz planu prac nad przygotowaniem projektu. Uczestnikom przedstawiono wstępne wyniki identyfikacji obszarów tematycznych, które wybrano na podstawie badań ankietowych oraz przeglądu dokumentów strategicznych, diagnoz zleczanych przez miasto i analizy gotowości realizacyjnej projektów. W efekcie tego procesu wyłoniono cztery kluczowe obszary tematyczne do dalszej pracy:

- **wspieranie i rozwój przedsiębiorczości (np. poprzez budowę inkubatora przedsiębiorczości),**
- **promowanie aktywności obywatelskiej i społecznej (Centrum Aktywności Obywatelskiej),**
- **wspieranie osób z niepełnosprawnościami (Zakład Aktywności Zawodowej)**
- **wdrożenie innowacyjnej gospodarki odpadami i ekokultury.**

Po organizacyjnym wprowadzeniu warsztaty rozpoczęły się od **burzy mózgów**, podczas której uczestnicy w grypach identyfikowali interesariuszy dla każdego z wybranych obszarów tematycznych. Uczestnicy starali się zidentyfikować grupy, podmioty i instytucje zainteresowane poszczególnymi projektami, uwzględniając środowisko wewnętrzne, uśpione oraz opiniotwórcze. Każdy z zaproponowanych interesariuszy został zapisany na flipcharcie.

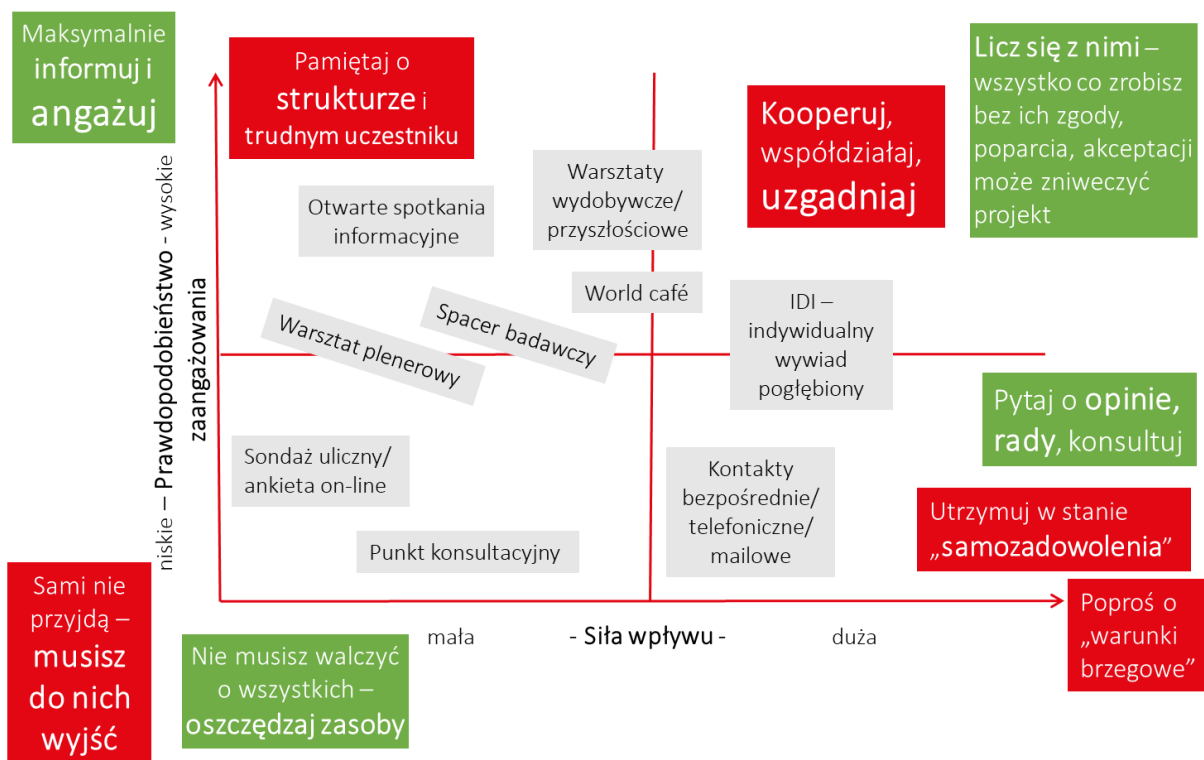
Następnie, przy wsparciu moderatora, oceniono poziom **zaangażowania** i **wpływu** każdego interesariusza w skali od 1 do 10. Oceny te pozwoliły na przypisanie interesariuszy do odpowiednich ćwiartek matrycy: **Krzyczące Dzieci, Śpiący Koala, Uśpiony Tygrys** i **Groźne Psy**. Dzięki temu możliwe było lepsze zrozumienie ról, jakie poszczególni interesariusze mogą pełnić w projekcie.

Ostatnim etapem była prezentacja matrycy interesariuszy i omówienie metod komunikacji i angażowania poszczególnych grup. Uczestnicy analizowali, jakimi metodami docierać do interesariuszy z różnych ćwiartek matrycy, zwracając szczególną uwagę na identyfikację sojuszników i oponentów projektu. Przeprowadzona analiza pozwoliła na wypracowanie szczegółowych wniosków i rekomendacji dotyczących współpracy z interesariuszami, które będą stanowiły podstawę dalszych działań projektowych.

ANALIZA INTERESARIUSZY

Techniki angażowania interesariuszy

Analiza interesariuszy w poszczególnych obszarach odzwierciedla dynamikę dyskusji grupowej oraz opinie i oceny uczestników warsztatów, w związku z powyższym charakter poszczególnych wniosków może być odmienny. Ocena ma charakter subiektywny i odzwierciedla doświadczenia uczestników.

I: Gospodarka odpadami i ekokultura – zidentyfikowani interesariusze i ich potencjalny wpływ i zaangażowanie w podejmowane przez miasto działania

---

- Firmy odbierające odpady (Remondis / Medax)
- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów
- Zakład Usług Miejskich
- SM Hutnik
- OSH
- SM Krzemionki
- Zarządcy Nieruchomości
- OTBS
- Mieszkańcy
- Właściciele nieruchomości jednorodzinnych
- Mieszkańcy wielorodzinnej zabudowy
- Wspólnoty mieszkaniowe
- Rady Osiedli
- Szkoły / Przedszkola / Żłobki (uczniowie -> nauczyciele)
- Firmy (np. Castorama, CSR)
- MRM - dział ekologiczny
- Stow. miejskie
- UM - referat ekologii
- Rada Miasta
- Prezydent
- Szpital
- Radio Ostrowiec
- TV Ostrowiec
- Gazeta Ostrowiecka
- Radio Rekord
- Spotted Ostrowiec (FB)
- Na Ostro (FB)
- Co się dzieje - Ostrowiec
- Parafie
- UTW (Uniwersytet Trzeciego Wieku)

1. Krzyżące Dzieci (wysokie zaangażowanie, niski wpływ)

- **Rady Osiedli:** Mają wysokie zaangażowanie, szczególnie w sprawy lokalne, ale ich wpływ na projekt jest ograniczony. Mogą być głośne i wyrażać opinie mieszkańców.
- **Młodzieżowa Rada Miasta (MRM):** Młodzież jest zazwyczaj zaangażowana w kwestie środowiskowe, ale ich wpływ na projekt jest raczej symboliczny.
- **Szkoły podstawowe i przedszkola:** Edukacyjna rola może wpłynąć na przyszłe postawy dzieci wobec ekologii, ale bez bezpośredniego wpływu na decyzje.

2. Śpiący Koala (niskie zaangażowanie, niski wpływ)

- **Parafie:** Mają niski poziom zaangażowania i wpływu na projekt. Ich rola będzie ograniczona do działań informacyjnych.
- **Właściciele nieruchomości jednorodzinnych:** Mogą być obojętni wobec projektu, o ile nie wpłynie on bezpośrednio na nich.
- **Szkoły ponadpodstawowe:** Mogą pełnić rolę edukacyjną, ale ich zaangażowanie jest niskie, jeśli nie obejmuje bezpośrednich działań edukacyjnych.

3. Uśpiony Tygrys (niski zaangażowanie, wysoki wpływ)

- **Firmy odbierające odpady (Remondis):** Mają duży wpływ, bo bezpośrednio uczestniczą w gospodarce odpadami, ale angażują się głównie operacyjnie. Mogą zareagować, gdy projekt wpłynie na ich działalność.
- **Media lokalne** (TV Ostrowiec, Radio Ostrowiec, Gazeta Ostrowiecka): Mają duży wpływ na opinię publiczną, ale zazwyczaj angażują się wtedy, gdy sprawa zyska na znaczeniu.
- **Powiat:** Może wpływać na decyzje i promować działania w szerszym kontekście, ale jego zaangażowanie może być niskie, jeśli nie jest bezpośrednio związane z wdrażaniem systemu.

4. Groźne Psy (wysokie zaangażowanie, wysoki wpływ)

- **Prezydent i Rada Miasta:** Są kluczowymi interesariuszami, których decyzje mają znaczący wpływ na projekt. Wysoki poziom zaangażowania i wpływu czyni ich najważniejszymi graczami.
- **ZUM (Zakład Usług Miejskich):** Ma zarówno operacyjne, jak i organizacyjne znaczenie dla wdrożenia systemu gospodarowania odpadami.
- **Zarządcy Wspólnot Mieszkaniowych oraz Spółdzielnie Mieszkaniowe "Hutnik" i "Krzemionki":** Jako właściciele działek, na których ma działać

nowy system, mają kluczowy wpływ i zaangażowanie, ponieważ ich akceptacja i współpraca są niezbędne dla sukcesu projektu.

II: Aktywność obywatelska i społeczna - zidentyfikowani interesariusze i ich potencjalny wpływ i zaangażowanie w podejmowane przez miasto działania

---

1. Groźne Psy (Wysokie zaangażowanie, wysoki wpływ):

- Centrum Rozwoju Lokalnego (10, 8)
- Uniwersytet Trzeciego Wieku (10, 8)
- Stowarzyszenie Rozwoju Opieki Zdrowotnej (9, 8)
- Szkoły podstawowe (10, 8)
- Radni (6, 10)
- Centrum Aktywności Obywatelskiej (8, 6)
- Radio Rekord (7, 7)
- TV lokalna (7, 7)
- Gazeta Ostrowiecka (7, 7)
- Echo Dnia (7, 7)

2. Krzyczące Dzieci (Wysokie zaangażowanie, niski wpływ):

- Fundacja Pomocna Dłoń (4, 6)
- PCPR (4, 6)
- Młodzieżowa Rada Miasta (8, 6)
- Centrum wolontariatu (6, 4)
- Kluby Seniora (8, 6)
- Fundacja Anielskie Skrzydła (8, 4)
- Fundacja Skrzydła Opieki (6, 4)
- Akademia Inicjatywy i Rozwoju (6, 3)
- Radio Ostrowiec (6, 5)
- Sztab WOŚP (10, 4)

3. Uśpiony Tygrys (Niskie zaangażowanie, wysoki wpływ):

- KS KSZO 1929 (3, 8)
- PCPR (4, 6)

4. **Śpiący Koala** (Niskie zaangażowanie, niski wpływ):
- Kluby seniora (2 mniej aktywne) (2, 0)
  - Samorządy uczniowskie w SP (2, 3)
  - Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (3, 2)
  - Rady Rodziców przy SP (4, 4)
  - KS KSZO (5, 5)
  - ZHP (4, 4)
  - Towarzystwo Absolwentów, Wychowanków i Przyjaciół (3, 3)
  - Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców (3, 3)
  - Stowarzyszenie na rzecz osób bezrobotnych (4, 4)
  - Grupy FB – Stara Wiara (3, 3)

Wnioski i Rekomendacje

1. **Kluczowi decydenci** (Prezydent, Rada Miasta) oraz **jednostki operacyjne** (Centrum Aktywności Obywatelskiej, Centrum Rozwoju Lokalnego) powinni być zaangażowani od samego początku projektu, aby zapewnić stabilne wsparcie finansowe, organizacyjne i merytoryczne.
2. **Organizacje społeczne i lokalne media** powinny pełnić rolę partnerów, aktywnie wspierając kampanie promujące aktywność obywatelską i możliwości, jakie oferuje CAO. Powinny one pomóc dotrzeć do różnych grup społecznych i zwiększyć zainteresowanie inicjatywami obywatelskimi.
3. **Młodzieżowa Rada Miasta, Rady Osiedli, szkoły i Uniwersytet Trzeciego Wieku** mogą prowadzić działania edukacyjne, mobilizując społeczność do uczestnictwa w projektach obywatelskich oraz budując świadomość obywatelską i poczucie odpowiedzialności za lokalne środowisko.
4. **Stowarzyszenia i fundacje** mogą pełnić rolę ambasadorów projektu, wspierając lokalne działania w obszarze aktywności obywatelskiej i budując poparcie dla nowo wdrażanych inicjatyw.

Groźne Psy (Wysokie zaangażowanie, wysoki wpływ):

- **Decydenci i kluczowe jednostki operacyjne:** Odpowiadają za strategiczne wsparcie, podejmowanie decyzji oraz organizację działań

w ramach CAO. Są niezbędni dla realizacji celów projektu, mają wysokie zaangażowanie i realny wpływ na jego sukces.

Krzyczące Dzieci (Wysokie zaangażowanie, niski wpływ):

- **Przedstawiciele grup lokalnych i edukacyjnych:** Grupy aktywnie zaangażowane w sprawy obywatelskie, takie jak młodzież, lokalne organizacje oraz wolontariusze. Choć ich bezpośredni wpływ na decyzje jest ograniczony, ich zaangażowanie wspiera kampanie edukacyjne i podnosi świadomość społeczną.

Uśpiony Tygrys (Niskie zaangażowanie, wysoki wpływ):

- **Instytucje wsparcia społecznego oraz jednostki lokalne:** Mają potencjalny wpływ na kształt i zasięg projektu, ale ich zaangażowanie może być mniejsze lub okazjonalne. Ich rola staje się kluczowa, gdy inicjatywy CAO dotyczą ich obszarów działalności.

Śpiący Koala (Niskie zaangażowanie, niski wpływ):

- **Lokalne stowarzyszenia i organizacje o ograniczonym zaangażowaniu:** Grupy mniej aktywnie zaangażowane w CAO, które mogą pełnić rolę informacyjną lub wspierającą, ale mają minimalny wpływ na kluczowe decyzje i przebieg projektu.

III: Wspieranie przedsiębiorczości - zidentyfikowani interesariusze i ich potencjalny wpływ i zaangażowanie w podejmowane przez miasto działania

---

1. Groźne Psy (Wysokie zaangażowanie, wysoki wpływ)

- Centrum Rozwoju Lokalnego
- Stowarzyszenie Krzemieny Krąg – OWES
- Cech Rzemiosł Różnych
- Powiatowy Urząd Pracy
- Szkoły ponadpodstawowe
- Urząd Miasta (m.in. Obsługa Inwestorów)
- Starostwo Powiatowe

Rekomendacje: Kluczowi interesariusze dla projektu wsparcia przedsiębiorczości lokalnej, których zaangażowanie jest kluczowe od początkowych etapów. Powinni być regularnie informowani o postępach

oraz angażowani w konsultacje strategiczne i operacyjne, aby zapewnić ich wsparcie.

2. Krzyżące Dzieci (Wysokie zaangażowanie, niski wpływ)

- Akademia Nauk Stosowanych
- Młodzieżowa Rada Miasta

Rekomendacje: Interesariusze, którzy mogą aktywnie wspierać promowanie przedsiębiorczości lokalnej, zwłaszcza poprzez działania edukacyjne i informacyjne. Warto zapewnić im możliwość włączenia się w działania promocyjne i kampanie społeczne.

3. Uśpiony Tygrys (Niskie zaangażowanie, wysoki wpływ)

- Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego
- Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy
- Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości w Końskich
- Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach – oddział w Ostrowcu Św.
- Instytucje publiczne (US, ZUS, PIP)
- Specjalna Strefa Ekonomiczna w Starachowicach

Rekomendacje: Instytucje te posiadają znaczący potencjał wspierania przedsiębiorczości poprzez fundusze, programy wsparcia i narzędzia finansowe. Należy okresowo informować je o postępach oraz angażować w realizację strategicznych działań, aby maksymalnie wykorzystać ich wpływ na projekt.

4. Śpiący Koala (Niskie zaangażowanie, niski wpływ)

- Fundacja „Skrzydła Opieki”
- Świętokrzyska Izba Gospodarcza w Ostrowcu Św.
- Fundacja Akademia Inicjatywy i Rozwoju (FAIR)
- Osoby zainteresowane założeniem działalności gospodarczej
- Rada Gospodarcza przy Prezydencie

Rekomendacje: Interesariusze z niższym poziomem zaangażowania i wpływu, ale ich potencjał tkwi w możliwości wsparcia informacyjnego i konsultacyjnego. Warto zapewnić im dostęp do aktualnych informacji o projekcie i angażować ich przy okazji kluczowych inicjatyw.

IV: Aktywizacja i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami - zidentyfikowani interesariusze i ich potencjalny wpływ i zaangażowanie w podejmowane przez miasto działania

---

Lista zidentyfikowanych, potencjalnych interesariuszy

- MOPS (UM)
- PCPR
- Stowarzyszenie osób niepełnosprawnych ruchowo SARON
- ŚDS (1x PCPR, 2x Gmina)
- DPS (2)
- WTZ (3)
- Stowarzyszenie "Razem"
- Stowarzyszenie SZANSA
- Stowarzyszenie "Zintegrowani"
- Stowarzyszenie Klub "Amazonka"
- NPOW (Stowarzyszenie "Razem")
- Ostrowieckie Stow. Głuchych "Nad Kamienną"
- Dom Ulgi w Cierpieniu - Hospicjum
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków
- Wielospecjalistyczny Szpital w Ostrowcu
- Stow. na Rzecz Osób bezrobotnych
- Ostrowieckie Stow. "Pozytywnie Zakręcenie"
- PUP
- Polski Związek Niewidomych
- Szkoły specjalne
- Fundacja "Pomocna Dłoń", CIS
- Fundacja "Skrzydła Opieki"
- PCK
- Stowarzyszenie "Gladiator"
- Polski Komitet Pomocy Społecznej
- Świętokrzyski Bank Żywności
- Stowarzyszenie "Tacy Sami"
- Esculap - przychodnie specjalistyczne
- Świętokrzyski Ośrodek Terapii
- Akcja Katolicka
- STOWARZYSZENIE NA RZECZ WSPIERANIA HOSPICJUM IM. JANA PAWŁA II W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- PFRON
- UMWŚ, UW
- CARITAS

- UM Wydział Spraw Społecznych
- Starostwo Powiatowe
- Parafie i inne organizacje wyznaniowe
- Rzecznik praw pacjenta

Matryca kluczowych Interesariuszy dla Zakładu Aktywności Zawodowej

1. Groźne Psy (Wysokie zaangażowanie, wysoki wpływ)

- PCPR
- MOPS
- WTZ (Warsztaty Terapii Zajęciowej)
- ŚDS (Środowiskowe Domy Samopomocy)
- PFRON
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków
- Wielospecjalistyczny Szpital w Ostrowcu

Charakterystyka: Są to kluczowi interesariusze, mający zarówno wysoki poziom zaangażowania, jak i znaczący wpływ na projekt. W ramach działań projektowych ich rola jest centralna, ponieważ nie tylko wspierają projekt, ale również posiadają realną moc wpływania na jego przebieg i realizację.

Rekomendacje:

- **Stała współpraca i konsultacje:** Należy ich aktywnie angażować we wszystkie etapy projektu, od planowania po realizację.
- **Informowanie o kluczowych decyzjach i postępach:** Ich wysokie zaangażowanie i wpływ wymagają regularnych aktualizacji i współpracy, aby zapewnić ich wsparcie oraz odpowiednie zasoby dla projektu.

2. Krzyjące Dzieci (Wysokie zaangażowanie, niski wpływ)

- Stowarzyszenie, Klub "Amazonka"
- Akcja Katolicka
- SARON (Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo)
- Dom Ulgi w Cierpieniu – Hospicjum
- DPS

Charakterystyka: Ta grupa obejmuje **Kibiców Strategicznych** – interesariuszy, którzy mają wysoki poziom zaangażowania w projekt i są entuzjastycznie nastawieni do jego celów, ale nie posiadają formalnego wpływu na decyzje projektowe. Ich główną rolą jest promowanie projektu oraz budowanie pozytywnego wizerunku w społeczności lokalnej.

Rekomendacje:

- **Angażowanie w działania promocyjne:** Zapraszanie do udziału w kampaniach informacyjnych, spotkaniach i lokalnych wydarzeniach, aby mogli promować projekt i wspierać go publicznie.
- **Dostarczanie materiałów promocyjnych:** Warto dostarczać im materiały, które mogą udostępnić, zwiększając świadomość i poparcie społeczne.
- **Współpraca w promocji społecznej:** Ich rola jako "Kibiców Strategicznych" może mobilizować społeczność, budując wsparcie dla projektu.

3. Uśpiony Tygrys (Niskie zaangażowanie, wysoki wpływ)

- UMWS (Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego)
- Urząd Wojewódzki

Charakterystyka: Interesariusze o wysokim wpływie, ale niskim zaangażowaniu. Choć sami mogą nie być aktywnie zaangażowani w codzienne działania projektowe, ich poparcie lub aprobata mogą znacząco wpłynąć na możliwości finansowania i wsparcia dla ZAZ.

Rekomendacje:

- **Regularna, ale oszczędna komunikacja:** Informowanie o najważniejszych postępach, aby w razie potrzeby móc skorzystać z ich wsparcia.
- **Pozyskiwanie poparcia politycznego i administracyjnego:** Choć nie angażują się bezpośrednio, ich poparcie może mieć kluczowe znaczenie w przypadku problemów lub potrzeby dodatkowych zasobów.

4. Śpiący Koala (Niskie zaangażowanie, niski wpływ)

- PUP (Powiatowy Urząd Pracy)
- PKPS (Polski Komitet Pomocy Społecznej)
- Pozostałe ostrowieckie NGO

Charakterystyka: Interesariusze o niskim zaangażowaniu i wpływie na projekt. Ich rola jest marginalna, ale mogą w pewnych sytuacjach wspierać projekt jako **Kibice Strategiczni**. Zwykle mają ograniczony wpływ na bezpośrednie działania, ale mogą wspierać w formie informacyjnej lub konsultacyjnej.

Rekomendacje:

- **Minimalna komunikacja:** Informowanie o kluczowych etapach, ale bez intensywnego angażowania.
- **Utrzymywanie otwartych kanałów kontaktu:** W razie potrzeby mogą wesprzeć działania informacyjne lub promocyjne, wspierając ogólne cele projektu.

Przeprowadzona identyfikacja interesariuszy pozwoliła m.in. na wytypowanie uczestników spotkań fokusowych.

Część III – Raport z badań fokusowych

Wstęp do raportu z badań fokusowych

Niniejszy raport przedstawia wyniki badań fokusowych, które stanowiły kluczowy element konsultacji społecznych prowadzonych w ramach przygotowań do opracowania wniosku Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast. Celem badań było pogłębienie zrozumienia potrzeb oraz oczekiwań mieszkańców, a także identyfikacja priorytetowych obszarów wsparcia, które mogłyby zostać uwzględnione w programie.

Wybór wątków przewodnich do badań fokusowych został oparty na kilku istotnych przesłankach. Przede wszystkim, tematyka dyskusji została wyłoniona na podstawie wyników wcześniejszych badań ankietowych, które dostarczyły informacji na temat najważniejszych problemów i potrzeb mieszkańców. Analizie poddano również cele rozwojowe ujęte w kluczowych dokumentach strategicznych miasta, aby zapewnić zgodność proponowanych działań z długoterminowymi planami rozwoju Ostrowca Świętokrzyskiego.

Ważnym czynnikiem była także analiza gotowości realizacyjnej przedsięwzięć, co stanowić będzie istotne kryterium oceny propozycji rozwojowej miasta w ramach Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast. Projekty proponowane do realizacji muszą spełniać wymogi pod kątem ich wykonalności oraz możliwości skutecznego wdrożenia.

Ostateczny wybór zagadnień poruszanych w badaniach fokusowych był wynikiem dyskusji i ustaleń, które miały miejsce podczas *Spotkania inauguracyjnego proces opracowywania wniosku do Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast* – 19.09.24 r. W jego trakcie z lokalnymi interesariuszami podjęto decyzje dotyczące priorytetowych obszarów, które wymagały dalszych, pogłębionych analiz.

Badania fokusowe były zatem integralną częścią procesu decyzyjnego i konsultacyjnego, stanowiąc ważny krok w określeniu kierunków rozwoju miasta i zapewnieniu, że potrzeby mieszkańców zostaną w pełni uwzględnione w końcowych decyzjach dotyczących realizacji projektów w ramach programu. Jakościowy charakter dyskusji pozwolił poddać pod ocenę wyniki badań jakościowych a także zebrać uwagi i rekomendacje wdrożeniowe do poszczególnych obszarów rozwojowych.

Spotkania fokusowe odbyły się w dniu 1.10.2024 r. i objęły cztery kluczowe obszary tematyczne, które odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby rozwojowe miasta oraz jego mieszkańców. Pierwszym obszarem było **zarządzanie odpadami i kultura ekologiczna**, w którym omawiano nowe rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami, w tym wprowadzenie systemu podziemnych pojemników na śmieci oraz promocję świadomości ekologicznej wśród lokalnej społeczności. Kolejnym kluczowym zagadnieniem było stworzenie **Zakładu Aktywności Zawodowej (ZAZ)**, który ma na celu wsparcie aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami, szczególnie poprzez działalność gastronomiczną i cukierniczą. Trzeci temat dotyczył **Centrum Aktywności Obywatelskiej (CAO)**, gdzie dyskutowano o możliwościach rozwijania kapitału społecznego, aktywizacji mieszkańców i wzmocnienia organizacji społecznych. Ostatnim obszarem była rola **Inkubatora Przedsiębiorczości** w rozwoju lokalnej gospodarki, wspieraniu przedsiębiorców i tworzeniu nowych miejsc pracy. Każdy z tych tematów odgrywa istotną rolę w kształtowaniu przyszłych działań rozwojowych miasta i wymaga zaangażowania różnych grup interesariuszy.

Rekrutację uczestników do badań fokusowych poprzedzono **identyfikacją i analizą interesariuszy**, przeprowadzoną warsztatowo podczas spotkania inauguracyjnego. Na podstawie tej analizy wskazano **kluczowych graczy**, którzy zostali zaproszeni do oceny i wspólnego kreowania planowanych przedsięwzięć. Proces ten pozwolił na zaangażowanie różnych grup interesariuszy, takich jak przedstawiciele instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców, grup mieszkańców, spółdzielni mieszkaniowych i zarządców nieruchomości, rad społecznych oraz innych podmiotów, co umożliwiło wszechstronne podejście do omawianych problemów oraz planowanie działań odpowiadających na potrzeby lokalnej społeczności.

Top Line z dyskusji grupowych

Top Line to kluczowy element badań, który syntetyzuje najważniejsze wnioski i spostrzeżenia uzyskane podczas analizy danych dotyczących nowych projektów w Ostrowcu Świętokrzyskim. Stanowi zwięzłe podsumowanie wyników, prezentujące kluczowe tematy, problemy oraz rekomendacje, które wyłoniły się z przeprowadzonych badań fokusowych.

Centrum Aktywności Obywatelskiej (CAO) i rozwijanie kapitału społecznego

---

1. Aktywność Obywatelska i Społeczna w Ostrowcu Świętokrzyskim

Podczas dyskusji uczestnicy przedstawili swoje rozumienie aktywności obywatelskiej w mieście, podkreślając, że obejmuje ona zarówno działalność organizacji pozarządowych, jak i codzienne zaangażowanie mieszkańców w życie lokalne. Wskazano, że aktywność obywatelska przejawia się w różnych formach, takich jak uczestnictwo w wydarzeniach, współpraca międzypokoleniowa oraz inicjatywy lokalne.

Jednocześnie uczestnicy zauważyli, że wśród młodszych mieszkańców istnieje pewna bariera mentalna, która utrudnia większe zaangażowanie w życie społeczne. Młodzi często nie dostrzegają potencjału miasta i, mimo prób ich aktywizacji, pozostają niezainteresowani.

Wyzwania te potęguje zjawisko przeciążenia mieszkańców ofertą kulturalną i społeczną. Liczne inicjatywy, choć atrakcyjne, mogą prowadzić do zmęczenia i niskiej frekwencji, co zmniejsza skuteczność działań.

2. Potrzeby i Oczekiwania Wobec CAO

Jednym z najważniejszych problemów, na który zwrócono uwagę, były bariery architektoniczne w istniejącym budynku CAO. Brak windy oraz udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami stanowił istotne wyzwanie, wymagające natychmiastowej interwencji. Uczestnicy wyrazili potrzebę rozbudowy przestrzeni, która mogłaby służyć różnym grupom społecznym, a także rozwijania współpracy między organizacjami pozarządowymi.

Wskazano również na potrzebę wprowadzenia nowych funkcji w CAO, takich jak przestrzenie do integracji, warsztaty oraz miejsce do nagrywania podcastów, szczególnie z myślą o młodzieży.

3. Zasoby i Wyzwania Organizacji Pozarządowych

Podczas dyskusji zidentyfikowano ograniczenia kadrowe i finansowe organizacji pozarządowych działających w Ostrowcu. Niedobór wolontariuszy, szczególnie młodszych osób, oraz brak współpracy między organizacjami utrudniały realizację działań na szerszą skalę. Pomimo licznych inicjatyw, wiele z nich działa w odosobnieniu, co prowadzi do powielania działań i obniża ich efektywność.

4. Sugestie Rozwoju CAO

Uczestnicy wskazali kilka kluczowych obszarów do rozwoju CAO. Największą potrzebą była poprawa dostępności architektonicznej budynku. Sugerowano także rozbudowę zaplecza socjalnego, większą liczbę sal konferencyjnych oraz utworzenie przestrzeni dla działań międzypokoleniowych. Organizacje pozarządowe podkreślały potrzebę lepszej koordynacji oraz współpracy, aby unikać rozdrobnienia działań i podnieść efektywność podejmowanych inicjatyw.

5. Podsumowanie

Centrum Aktywności Obywatelskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim stanowi kluczową przestrzeń dla rozwoju aktywności obywatelskiej i wsparcia organizacji pozarządowych. Pomimo znaczącego potencjału CAO, uczestnicy zwrócili uwagę na liczne wyzwania, takie jak dostępność budynku oraz brak wystarczających zasobów kadrowych i infrastrukturalnych. W ramach rekomendacji sugerowano zwiększenie integracji międzypokoleniowej, rozwój współpracy między NGO oraz wprowadzenie nowych funkcji, które lepiej odpowiadałyby na potrzeby lokalnej społeczności

Zakład Aktywności Zawodowej (ZAZ) i działania aktywizujące osoby z niepełnosprawnościami

---

1. Problemy z integracją na rynku pracy

Uczestnicy wskazali na liczne bariery utrudniające zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami. Pracodawcy często obawiają się zatrudniać osoby z zaburzeniami psychicznymi i niewidome, co wynika z braku wiedzy, stygmatyzacji oraz wysokich kosztów dostosowania miejsc pracy. Istnieją także bariery architektoniczne utrudniające dostęp do miejsc pracy.

2. Braki w systemie wsparcia i instytucjach

Chociaż w Ostrowcu istnieją instytucje wspierające osoby z niepełnosprawnościami, jak Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) czy Centrum Integracji Społecznej (CIS), nie oferują one kompleksowego wsparcia. W szczególności brakuje programów wspierających osoby, które nie są w stanie odnaleźć się na otwartym rynku pracy. Uczestnicy podkreślali konieczność stworzenia instytucji oferującej długoterminowe wsparcie dla takich osób.

3. Potrzeby osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów

Uczestnicy zwrócili uwagę na problem izolacji osób z niepełnosprawnościami, szczególnie tych młodych, które często są uwięzione w domach. Wskazano także na trudności opiekunów, którzy nie zawsze są gotowi zaakceptować pomoc zewnętrzną. Starzenie się opiekunów stawia przed wyzwaniem zabezpieczenie przyszłości ich podopiecznych.

4. Propozycje działań i pracowni w ZAZ

Zaproponowano utworzenie pracowni gastronomicznej, cukierniczej, pralniczej oraz remontowo-porządkowej, które mogłyby być dostosowane do różnorodnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ważnym aspektem jest dostosowanie stanowisk pracy do indywidualnych umiejętności oraz stworzenie przestrzeni umożliwiającej integrację z lokalną społecznością.

5. Rekomendacje dotyczące funkcjonowania ZAZ

Kluczowe jest zapewnienie elastyczności i dostosowania stanowisk pracy, integracja z lokalnymi przedsiębiorcami, oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat możliwości osób z niepełnosprawnościami. ZAZ powinien pełnić rolę koordynatora wsparcia, łącząc działania różnych instytucji, organizacji pozarządowych oraz opiekunów.

6. Współpraca z interesariuszami

Podkreślono konieczność cyklicznych spotkań z interesariuszami oraz stworzenia platformy współpracy dla organizacji wspierających osoby z niepełnosprawnościami. Sugerowano również organizowanie wizyt studyjnych, aby lepiej zrozumieć, jak funkcjonują inne ZAZ w Polsce.

Te wnioski wskazują na potrzebę stworzenia systemu wsparcia, który umożliwi aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnościami, a jednocześnie zapewni kompleksowe wsparcie społeczne i terapeutyczne.

Gospodarka odpadami i ekokultura

---

1. Ogólna ocena

Uczestnicy fokusów generalnie pozytywnie ocenili koncepcję wprowadzenia podziemnych pojemników na odpady. Zwrócono uwagę na korzyści estetyczne i potencjalne zmniejszenie uciążliwości zapachowej, szczególnie w cieplejszych miesiącach. Pojawiły się jednak wątpliwości dotyczące logistyki i kosztów wdrożenia, które mogą wpływać na akceptację systemu przez mieszkańców.

2. Atuty, nadzieje i pożądane rezultaty

- **Estetyka i komfort:** Podziemne pojemniki poprawią wygląd przestrzeni publicznej i osiedli, eliminując problem nieestetycznych, przepiętnionych altan śmietnikowych. Dodatkowo, niższa temperatura pod ziemią może ograniczyć nieprzyjemne zapachy.
- **Zagospodarowanie przestrzeni po altanach:** Likwidacja tradycyjnych altan śmietnikowych otworzy możliwość lepszego wykorzystania przestrzeni, np. na skwery, place zabaw czy parkingi.
- **Zaangażowanie społeczności:** Programy mikrograntów mogą umożliwić mieszkańcom aktywne uczestnictwo w decyzjach o zagospodarowaniu przestrzeni, co zwiększy zaangażowanie i akceptację systemu.

3. Obawy i ryzyka

- **Koszty wdrożenia:** Istnieją obawy, że koszty nowego systemu mogą zostać przerzucone na mieszkańców, co wywoła niezadowolenie. Modernizacja floty pojazdów oraz dostosowanie infrastruktury mogą generować dodatkowe wydatki.
- **Problemy z lokalizacją pojemników:** W niektórych lokalizacjach techniczna infrastruktura podziemna może ograniczać możliwości instalacji pojemników, a zmiana miejsc wyrzucania odpadów może wymagać od mieszkańców dostosowania się do nowych nawyków.
- **Bariery w segregacji:** Ograniczona przestrzeń w mieszkaniach może utrudniać prawidłową segregację odpadów, co negatywnie wpłynie

na efektywność nowego systemu. Istnieje także ryzyko, że brak edukacji wśród mieszkańców doprowadzi do niewłaściwego użytkowania systemu.

4. Rekomendacje

- **Transparentność kosztów:** Kluczowa jest jasna komunikacja z mieszkańcami na temat kosztów wdrożenia systemu, aby zapobiec niepotrzebnym obawom i zwiększyć zaufanie.
- **Edukacja i kampanie informacyjne:** Regularne, długofalowe kampanie edukacyjne skierowane do różnych grup wiekowych, w tym do seniorów, mogą zwiększyć świadomość ekologiczną i zachęcić do prawidłowego użytkowania nowego systemu.
- **Zabezpieczenie przed wykluczeniem technologicznym:** Miasto powinno wdrożyć prostsze rozwiązania dla osób starszych, takie jak pastylki czy klucze magnetyczne, aby uniknąć technologicznego wykluczenia.
- **Współpraca z lokalnymi zarządcami:** Ważne jest zaangażowanie zarządców nieruchomości i wspólnot mieszkaniowych w edukację mieszkańców oraz monitorowanie prawidłowości użytkowania systemu.

Inkubator przedsiębiorczości i rozwój przedsiębiorczości

1. Oczekiwania wobec przestrzeni Inkubatora

Uczestnicy podkreślili, że Inkubator powinien oferować **nowoczesne i elastyczne przestrzenie**, które mogą dostosować się do specyficznych potrzeb różnych typów firm. Ważne było zapewnienie:

- **Modułowych przestrzeni produkcyjnych** o zróżnicowanej wielkości, od małych po większe przestrzenie produkcyjne.
- Dostępu do **wspólnych przestrzeni** sprzyjających współpracy między firmami.
- Preferencyjnych warunków wynajmu, które wspomogą młode firmy na początkowych etapach działalności.

2. Wsparcie przedsiębiorców i rozwój firm

Pożądane formy wsparcia obejmujące:

- **Mentoring i doradztwo biznesowe** dla młodych przedsiębiorców, pomagające unikać błędów i rozwijać działalność.

- **Szkolenia zawodowe** i dostęp do nowoczesnych technologii, aby dostosować lokalne firmy do zmieniających się trendów rynkowych.
- Regularne **spotkania networkingowe**, umożliwiające wymianę wiedzy i budowanie relacji biznesowych.

3. Kryteria zakończenia inkubacji

Uczestnicy podkreślili, że firmy powinny opuścić Inkubator, gdy:

- **Osiągną stabilność finansową** i zdolność do samodzielnego funkcjonowania na rynku.
- Zwiększą zatrudnienie i rozszerzą swoją działalność, wprowadzając nowe produkty lub usługi.
- Utworzona komisja mogłaby regularnie oceniać postępy firm i decydować o zakończeniu okresu inkubacji.

4. Największe wyzwania w kontekście przedsiębiorczości

W trakcie dyskusji zidentyfikowano kilka kluczowych wyzwań, które stoją przed lokalnymi przedsiębiorcami:

- **Brak wykwalifikowanej siły roboczej** i słaba jakość lokalnej edukacji zawodowej.
- **Demograficzne problemy** – starzejąca się populacja oraz migracja młodych ludzi do większych miast.
- **Koszty administracyjne** i trudności w uzyskiwaniu pozwoleń, które utrudniają prowadzenie działalności gospodarczej.
- Niewystarczająca **współpraca między lokalnymi firmami**, co ogranicza rozwój innowacji.

5. Promocja oferty i komunikacja z przedsiębiorcami

Ważnym elementem wsparcia przedsiębiorców jest efektywna komunikacja:

- Tradycyjne metody promocji, jak ulotki i e-maile, uznano za niewystarczające. Preferowane są **bezpośrednie kontakty** oraz działania sieciowe.
- Istotne jest zwiększenie **widoczności lokalnych firm** na rynkach zewnętrznych, co może pomóc w zdobywaniu nowych klientów.
- Uczestnicy sugerowali, aby Inkubator organizował **spotkania biznesowe** i wydarzenia promocyjne, które przyciągną potencjalnych inwestorów oraz zwiększą zainteresowanie lokalną ofertą.

6. Rola Integratora

Integrator, jako jednostka wspierająca rozwój przedsiębiorczości, miałby pełnić funkcję łącznika pomiędzy:

- Młodymi osobami a lokalnymi firmami, aby zapewnić dostęp do praktyk i szkoleń zawodowych.
- Sektorem edukacyjnym a biznesowym, co mogłoby przyczynić się do lepszej integracji młodych ludzi z rynkiem pracy.
- Środowiskiem biznesowym, poprzez organizowanie inicjatyw wspierających przedsiębiorczość i budowanie społeczności lokalnych przedsiębiorców.

7. Rekomendacje dla Inkubatora

Uczestnicy przedstawili konkretne sugestie dotyczące poprawy funkcjonowania Inkubatora:

- **Dostosowanie infrastruktury** do specyficznych potrzeb różnych branż.
- Tworzenie preferencyjnych warunków najmu dla młodych firm oraz elastycznych przestrzeni produkcyjnych.
- **Wzmocnienie działań promocyjnych** oraz rozwijanie inicjatyw networkingowych, aby wspierać rozwój lokalnej gospodarki.

Podsumowując, Inkubator Przedsiębiorczości powinien być wszechstronnym centrum wspierania młodych firm, oferując zarówno nowoczesną infrastrukturę, jak i dostęp do doradztwa, szkoleń i sieci kontaktów biznesowych. Kluczowe będzie dostosowanie działań Inkubatora do dynamicznie zmieniających się potrzeb lokalnych przedsiębiorców oraz wspieranie ich w osiąganiu samodzielności.